

**ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE
OSNOVNIH ŠOL
POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA
2014/2015**

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center
Avgust 2015

KAZALO

UVOD	3
ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL – POROČILO O IZVEDBI NPZ-JA 2014/2015	3
1 Osnovni podatki	3
2 Stališča ravnateljev do NPZ-ja	5
3 Izvedba NPZ-JA	9
3.1 Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta	9
3.2 Težave pri izvedbi NPZ-ja	10
3.3 Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja	13
4 E-vrednotenje preizkusov znanja	14
5 Ocena posredovanih informacij	26
6 Ocena sodelovanja	27
7 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ	29
8 Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ-ju	30
9 Prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami	31
10 Dodatna informacija o dosežkih učencev šole na NPZ-ju in o kakovosti vrednotenja učiteljev	32
POVZETEK	39
Priloga 1: Anketni vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol – Poročilo o izvedbi NPZ-ja 2014/2015	45

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo nacionalno preverjanje znanja v osnovni šoli: osnovne šole s splošnim izobraževalnim programom (SIS), osnovne šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), ljudske univerze (LU) ter zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami (ZAVOD). Namenjen je spremljanju priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ), ugotavljanju stališč ravnateljev do NPZ-ja in aktivnosti, ki jih namenjajo dodatni informaciji, odkrivanju težav in nejasnosti pri izvedbi in e-vrednotenju ter zbiranju priporočil za izboljšavo.

Vprašalnik smo 10. junija 2015 objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko (od 10. junija do 19. junija).

Analiza vprašalnika za ravnatelje osnovnih šol je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika.

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL – POROČILO O IZVEDBI NPZ-JA 2014/2015

1 Osnovni podatki

V šolskem letu 2014/2015 je NPZ izvajalo 482 osnovnih šol, na anketni vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol pa je odgovarjalo 449 ravnateljev, to je 93,2 % ravnateljev vseh izobraževalnih ustanov, ki so v šolskem letu 2014/2015 izvajale NPZ v 6. in/ali 9. razredu (leta 2014: 91,0 %; leta 2013: 90,8 %; leta 2012: 90,4 %; leta 2011: 89,7 %; leta 2010: 88,3 %).

Ravnatelji osnovnih šol, ki so izpolnjevali anketo, so po izobraževalnih programih v deležih prikazani v **preglednici 1.1**, po regijah pa v **preglednici 1.2**.

Po regijah se deleži sodelujočih v anketnem vprašalniku gibljejo od najmanj 83,3 % (Spodnjeposavska regija) do največ 100,0 % (Zasavska, Notranjsko-kraška in Goriška regija). Po izobraževalnih programih najnižji delež sodelujočih beležimo pri zavodih (66,7 %) in ljudskih univerzah (75,0 %).

Preglednica 1.1: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po izobraževalnih programih

Osnovne šole po izobraž. programih ¹	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Delež (vzorec/populacija)
SIS	397	425	93,4 %
SIS + NIS	25	26	96,2 %
LU	3	4	75,0 %
NIS	19	21	90,5 %
ZAVOD	2	3	66,7 %
Drugo	3	3	100,0 %
Skupaj	449	482	93,2 %

Preglednica 1.2: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po regijah

Osnovne šole po regijah	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Delež (vzorec/populacija)
Pomurska	38	41	92,7 %
Podravska	76	81	93,8 %
Koroška	18	19	94,7 %
Savinjska	60	62	96,8 %
Zasavska	8	8	100,0 %
Spodnjeposavska	20	24	83,3 %
Jugovzhodna Slovenija	33	36	91,7 %
Osrednjeslovenska	94	103	91,3 %
Gorenjska	36	39	92,3 %
Notranjsko-kraška	16	16	100,0 %
Goriška	29	29	100,0 %
Obalno-kraška	21	24	87,5 %
Skupaj	449	482	93,2 %

¹ SIS: osnovna šola
NIS: osnovna šola s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom
LU: ljudska univerza
ZAVOD: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Starost ravnateljev, ki so izpolnjevali anketo, je prikazana v **preglednici 1.3**, njihova delovna doba pa v **preglednici 1.4**.

Preglednica 1.3: Starost ravnateljev

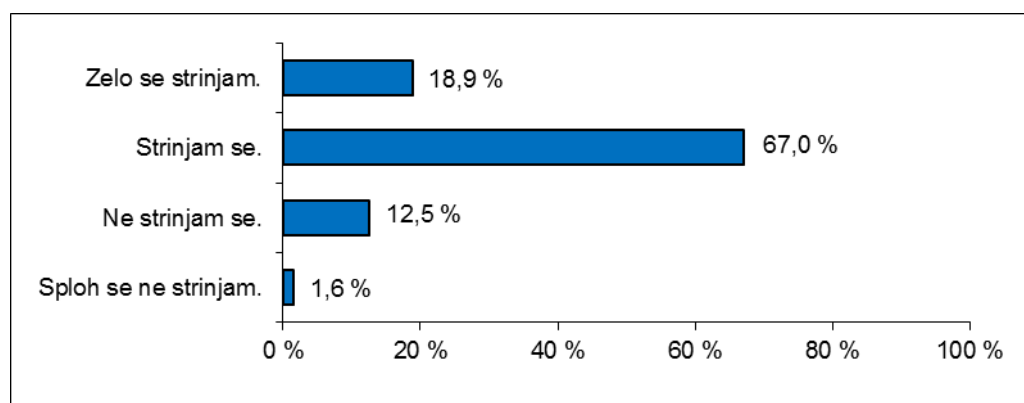
Starost	Število	Delež
Do 30 let.	0	0,0 %
Od 31 do 40 let.	33	7,3 %
Od 41 do 50 let.	161	35,9 %
Od 51 do 60 let.	231	51,4 %
Nad 60 let.	24	5,3 %
Skupaj	449	100,0 %

Preglednica 1.4: Delovna doba ravnateljev

Delovna doba	Število	Delež
Do 5 let.	0	0,0 %
Od 6 do 10 let.	6	1,3 %
Od 11 do 20 let.	91	20,3 %
Od 21 do 30 let.	161	35,9 %
Nad 30 let.	191	42,5 %
Skupaj	449	100,0 %

2 Stališča ravnateljev do NPZ-ja

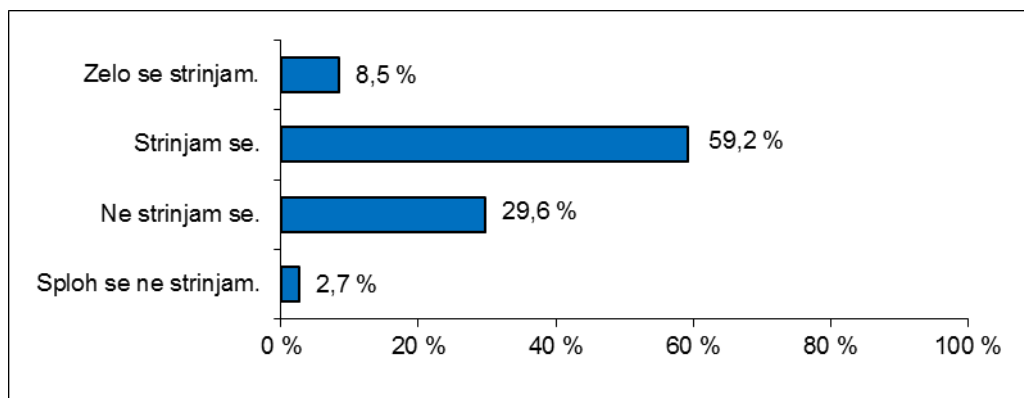
2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj da učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 86,0 % (leta 2014: 87,4 %).

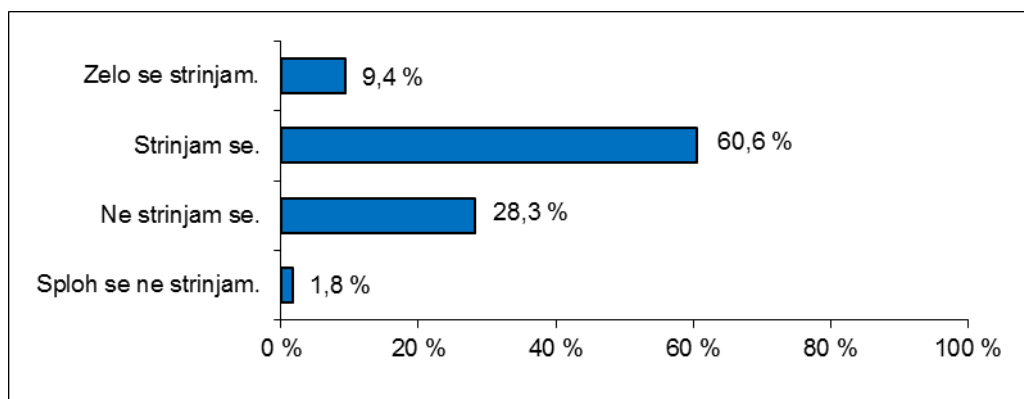
2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 67,7 % (leta 2014: 71,2 %).

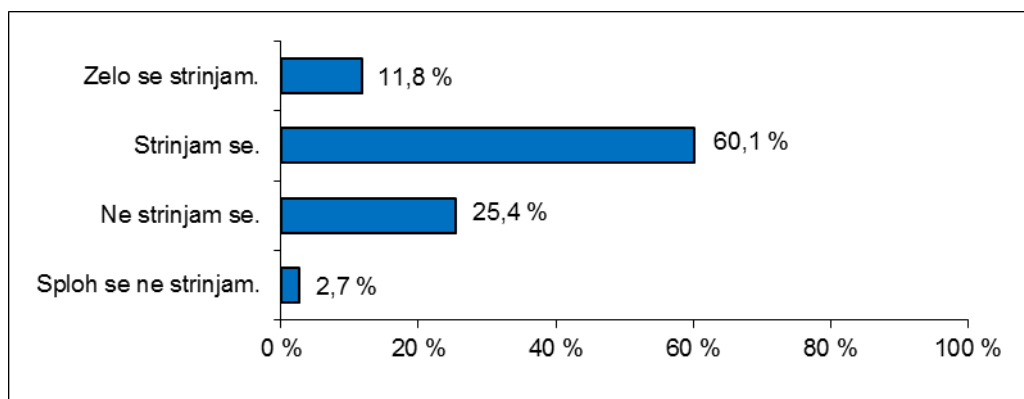
2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,9 % (leta 2014: 72,3 %).

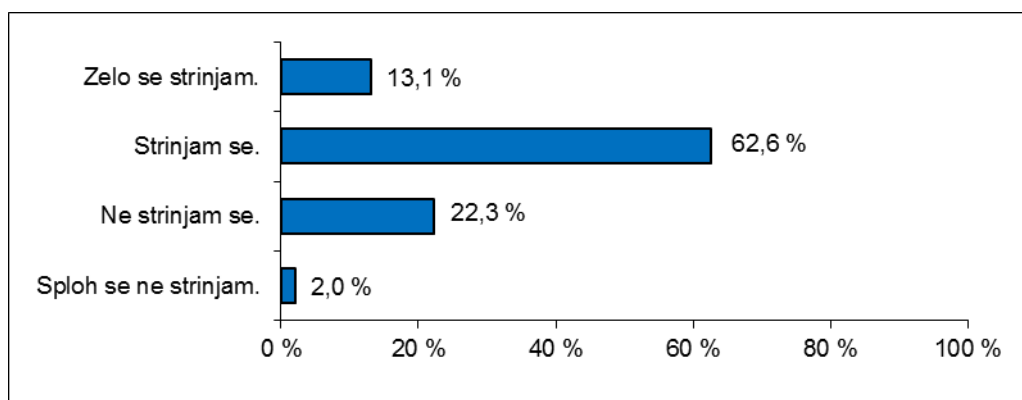
2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 71,9 % (leta 2014: 73,5 %).

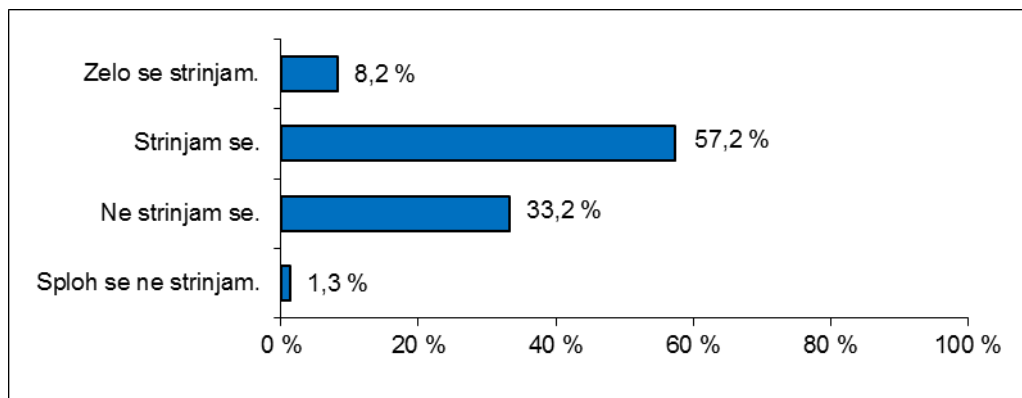
2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 75,7 % (leta 2014: 79,6 %).

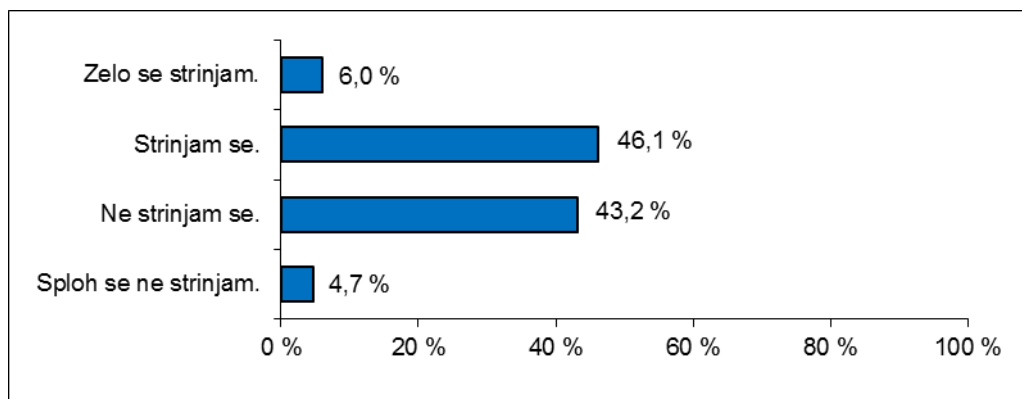
2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 65,5 % (leta 2014: 69,1 %).

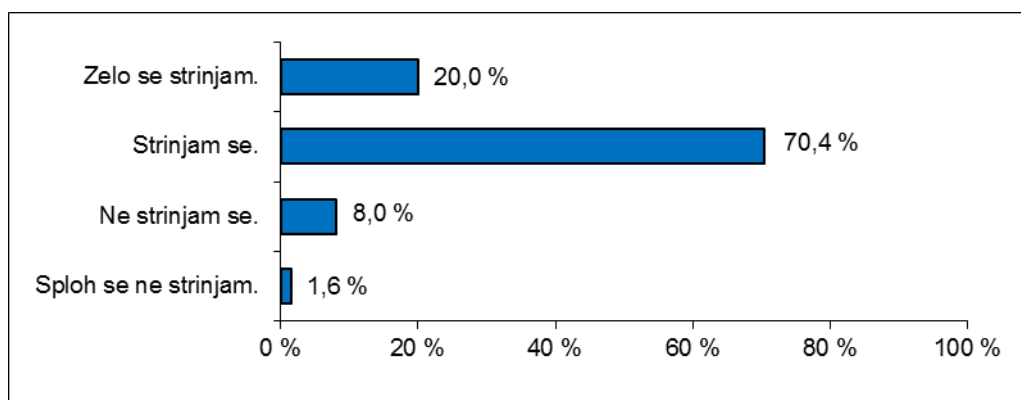
2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 52,1 % (leta 2014: 54,5 %).

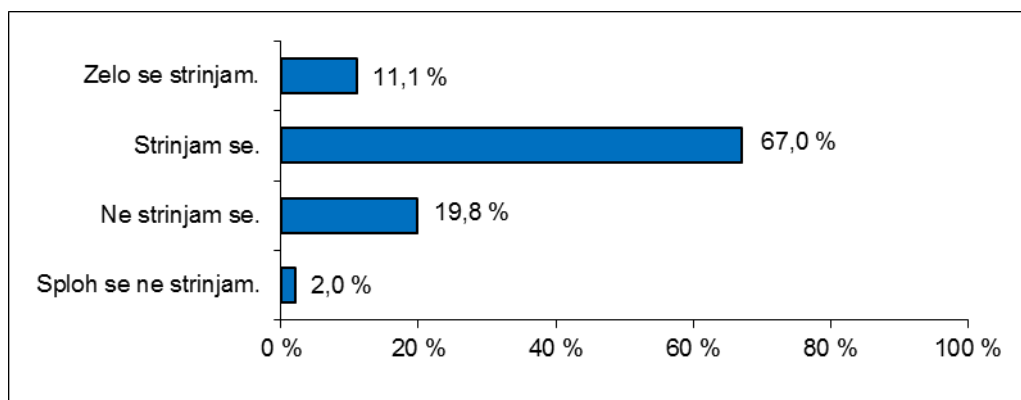
2.8 Dosežke NPZ-ja upoštevamo pri načrtovanju svojega prihodnjega dela.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 90,4 % (leta 2014: 93,8 %).

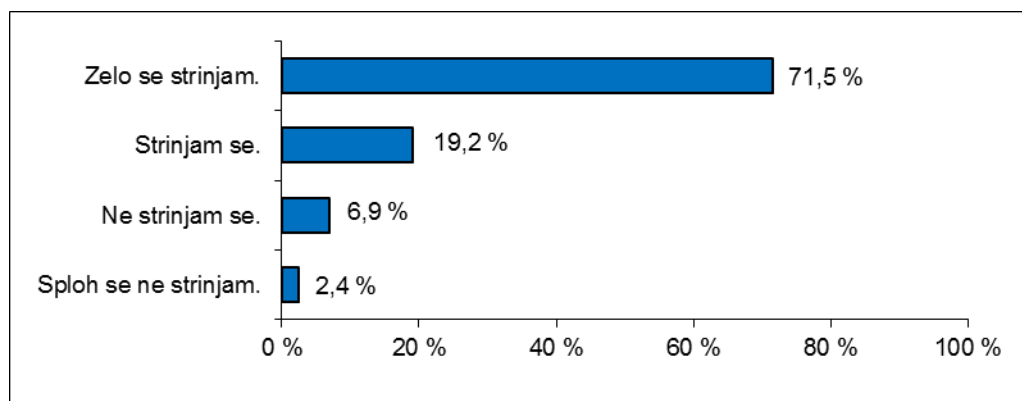
2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 78,2 % (leta 2014: 79,2 %).

2.10 Dosežek učenca pri NPZ-ju bi moral imeti večjo veljavo.

Število vseh odgovorov: 449.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 90,6 % (leta 2014: 91,5 %).

Večina ravnateljev upošteva dosežke NPZ-ja pri načrtovanju prihodnjega dela (90,4 %; odgovora *Zelo se strinjam. / Strinjam se.*). Nekoliko manjšemu številu ravnateljev se zdi NPZ smiseln in koristen, ker daje učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca (86,0 %), hkrati pa menijo, da bi moral imeti dosežek učenca pri NPZ-ju večjo veljavo (90,6 %). Nekoliko manj kakor 80 % jih meni, da so izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, za učitelje koristna (78,2 %) in da daje NPZ učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela (75,7 %). Okoli 70 % se jih strinja s trditvami, da NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli (71,9 %). Manj kakor 70 % se jih strinja s trditvami, da NPZ odkriva šibka oziroma močna področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti (69,9 %; 67,7 %) ter, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja (65,5 %), najmanj pozitivno mnenje pa imajo ravnatelji o tem, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku (52,1 %).

3 Izvedba NPZ-ja

3.1 Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta

V šolskem letu 2014/2015 je NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu izvedlo 458 šol. Od teh jih je na vprašanje o prostovoljni izvedbi NPZ-ja iz tretjega predmeta odgovorilo 428 oziroma 93,4 %².

Iz **preglednice 3.1** je razvidno, da 318 šol (74,3 % od 428) ni prostovoljno izvedlo NPZ-ja iz nobenega tretjega predmeta, NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 60 šol (14,0 %), iz dveh tretjih predmetov 24 šol (5,6 %), iz treh tretjih predmetov 22 šol (5,1 %) in iz štirih tretjih predmetov 4 šole (0,9 %). Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ-ja iz tretjega predmeta je bilo 190; od tega 52 iz angleščine, 48 iz kemije, 44 iz domovinske in državljanske kulture in etike, 28 iz tehnike in tehnologije in 18 iz nemščine.

Preglednica 3.1: Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta

Število tretjih predmetov	Število šol (2015)	Delež šol (2015)	Delež šol (2014)	Delež šol (2013)	Delež šol (2012)	Delež šol (2011)
0	318	74,3 %	75,4 %	78,9 %	72,6 %	73,2 %
1	60	14,0 %	10,9 %	9,2 %	12,1 %	13,6 %
2	24	5,6 %	8,5 %	6,2 %	8,8 %	12,0 %
3	22	5,1 %	5,2 %	5,0 %	6,5 %	1,2 %
4	4	0,9 %	0,0 %	0,7 %	6,5 %	1,2 %
Skupaj	428	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

² Število ne vključuje šol s programom NIS, ker se je v teh šolah izvajal NPZ iz tretjega predmeta po predmetniku za nižji izobrazbeni standard.

3.2 Težave pri izvedbi NPZ-ja

V sklopu vprašanj o izvedbi NPZ-ja smo želeli izvedeti, s katerimi težavami se srečujejo organizacije pri izvajanju NPZ-ja. Ravnatelji so v **preglednici 3.2** z vnaprej ponujenimi možnimi odgovori označili vrste težav, ob njih pa so lahko zapisali tudi razloge zanje in predloge za njihovo odpravo. Poleg tega so lahko zapisali tudi druge težave, ki v preglednici niso bile navedene, in predloge za njihovo odpravo.

Preglednica 3.2: Težave pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2014/2015

Težave pri izvedbi NPZ-ja	Število	Delež
Dostava/pobiranje gradiva oz. Pošta Slovenije	3	0,7 %
Način pakiranja preizkusov	2	0,4 %
Čas izvedbe NPZ-ja	6	1,3 %
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja	15	3,3 %
Nadzorni učitelji	11	2,4 %
Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja	21	4,7 %
Motivacija učencev za NPZ	113	25,2 %
Motivacija učiteljev za NPZ	43	9,6 %
Vrednotenje NPZ-ja	38	8,5 %

Razlogi za težave pri izvedbi NPZ-ja in predlogi za njihovo odpravo so prikazani v nadaljevanju.

Ravnatelji so največ težav pri izvedbi NPZ-ja zaznali zaradi slabše motivacije učencev za NPZ (leta 2015: 25,2 %; leta 2014: 24,7 %). Razloge zanjo pripisujejo temu, da učenci v NPZ-ju ne vidijo smisla, ne jemljejo ga resno, ker ne prepoznajo njegovega pomena – dosežki se ne upoštevajo nikjer, povratna informacija pa jim ne pomeni ničesar. Manj pogosto pišejo, da do NPZ-ja kažejo odklonilni odnos tudi starši učencev. Za povečanje motivacije učencev predlagajo, naj se pomen NPZ-ja spremeni in da naj pridobi na veljavi. Dosežki naj se upoštevajo bodisi pri šolski oceni bodisi pri vpisu na srednje šole ali pa naj bodo eden od kriterijev za štipendiranje nadarjenih. Ravnatelji bi NPZ v šolsko oceno vključili na več načinov: kot eno od šolskih (pisnih) ocen pri predmetu, kot zadnjo pisno oceno pri predmetu ali kot zaključno oceno pri predmetu. Nekateri ravnatelji se zavzemajo za ukinitvev NPZ-ja.

Slabšo motivacijo učiteljev za NPZ, ki jo v letošnjem letu izpostavlja manj ravnateljev kot v preteklem letu (leta 2015: 9,6 %; leta 2014: 10,3 %), najpogosteje povezujejo s tem, da učitelji v NPZ-ju ne vidijo smisla, ker se ta nikjer ne upošteva, z nemotiviranostjo učencev za NPZ in posledično slabšimi dosežki, s povečano dodatno obremenitvijo za učitelje, in z delom, ki je premalo cenjeno in vrednoteno. Posamezni ravnatelji izpostavljajo tudi naloge, ki so neprilagojene gluhim in naglušnim učencem, slabo sestavljene naloge, slabe povratne informacije s strani Rica, kampanjo Sviza, postopke, ki kažejo na premalo zaupanja učiteljem, in splošno klimo NPZ-ja. Za izboljšanje predlagajo, naj dosežki na NPZ-ju v bodoče pridobijo na pomenu oziroma posamezni ravnatelji predlagajo, naj se NPZ ukine,

preizkusi naj bodo sestavljeni tako, da bodo pokazali realno učenčevo znanje, NPZ-je naj se preoblikuje v standardizirane za vsak predmet posebej in v tej obliki naj se izvajajo 2-krat na leto, dosežki pa naj bodo del šolske ocene, na začetku leta naj se definira plačilo učiteljev, ravnatelji pa naj prijavijo zadostno število učiteljev za vrednotenje.

Pogosteje opažene težave se bile tudi zaradi vrednotenja NPZ-jev (8,5 %). Več ravnateljev je izpostavilo nejasnosti v zvezi s plačilom za učitelje, ki da naj bo v prihodnje vnaprej dogovorjeno na sistemski ravni. Nekateri ravnatelji menijo, da je bilo plačilo prenizko (predvsem pri tretjem predmetu), drugi, naj se ohrani v sedanji višini, tretji, naj učitelji ocenjevalci, ki površno opravljajo svoje delo, ne bodo upravičeni do (polnega) zneska plačila, četrti predlagajo, naj bo plačano tudi delo e-pomočnika in delo za izvedbo NPZ-ja na šoli, eden pa je zapisal, da učiteljem za plačilo ni bilo priznanih dovolj preizkusov (trije premalo). Pogosteje omenjajo tudi obremenjenost in dodatno delo učiteljev, preveliko število nalog za vrednotenje pri slovenščini in angleščini, nejasna navodila za vrednotenje (sporne in nekonsistentne rešitve, ki jih tudi člani komisij ne vrednotijo enako) – predlogi so, naj bodo naloge sestavljene tako, da bodo dopuščale enoznačne odgovore, oziroma naj se nudi strokovna pomoč komisijam, ki pripravljajo naloge za NPZ. Več ravnateljev je zapisalo, da so pri vpogledih in poizvedbah opazili več tehničnih in vsebinskih napak ocenjevalcev kot v preteklih letih – en ravnatelj izraža dvom, da je vsak učitelj primeren za vrednotenje, drugi menijo, da je treba vrednotenje opraviti brez napak, vsem pa je skupno to, da je treba pred vpogledi vzpostaviti več nadzora nad ocenjevalci in da naj se jih tudi obvešča o njihovih napakah. Trije ravnatelji so zapisali, da ne vrednotijo vsi učitelji (tudi šole niso prijavile vseh), in predlagajo, da mora biti to obveza za vse. Posamične težave so bile: neprimeren odziv članov komisij na vprašanja ocenjevalcev, pri vrednotenju opažene težave razrednih učiteljev (nimajo vpogleda v vsebine 6. razreda) in starejših učiteljev (predlog je, naj bo vrednotenje prostovoljno), nepotrebno ponovno prijavljanje učiteljev ocenjevalcev za pridobitev potrdil (prijava naj bi bila vidna že ob dodelitvi gesla), počasno delovanje strežnika in zasedene telefonske linije ob večjem številu uporabnikov ter nedelujoč program v nekaterih spletnih brskalnikih.

Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja je bila v nekaterih primerih motena (leta 2015: 4,7 %; leta 2014: 5,5 %) zaradi pomanjkanja prostorov in učiteljev (veliko jih je bilo v nadzoru). En ravnatelj predlaga, naj NPZ traja eno šolsko uro, drug pa, naj učenci s posebnimi potrebami pišejo NPZ v večjih skupinah.

Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja je bila največkrat motena (leta 2015: 3,3 %; leta 2014: 5,3 %) zaradi pomanjkanja prostorov, predvsem zaradi velikega števila učencev s posebnimi potrebami, ki so bili razporejeni v veliko število skupin, kar je bil tudi glavni razlog za premajhno število nadzornih učiteljev (leta 2015: 2,4 %; leta 2014: 3,2 %). Za odpravo težav en ravnatelj predlaga, naj bodo učenci, ki potrebujejo bralca, v enem prostoru z enim bralcem, drug, naj se učenci s posebnimi potrebami združijo v večje skupine, in tretji, naj učenci s posebnimi potrebami pišejo v skupini z enim nadzornim učiteljem.

Nekaj težav je bilo tudi s Pošto Slovenije (leta 2015: 0,7 %; leta 2014: 1,8 %), ki je ali dostavila premalo poštnih vreč, zamujala s prevzemom gradiva ali pa je bila slabo obveščena o datumih izvajanja NPZ-ja.

Težavi pri načinu pakiranja preizkusov (leta 2015: 0,4 %; leta 2014: 1,4 %) sta bili skupno pakiranje preizkusov za matično in podružnično šolo (šola predlaga, naj bodo paketi pripravljene za vsako enoto posebej) ter natrgana vrečka.

Čas izvedbe NPZ-ja je, sodeč po odgovorih ravnateljev, za večino šol ustrezen (težave leta 2015: 1,3 %; leta 2014: 1,4 %). En ravnatelj je napisal, da je maj za izvedbo neustrezen in predlaga april, drug se ne strinja z izvajanjem NPZ-ja takoj po počitnicah, tretji predlaga, naj zaradi organizacije dela na šoli NPZ poteka 45 minut, četrti, naj se začetek izvajanja prestavi na 8. uro, peti pa, naj se NPZ izvaja takrat, ko ni pouka.

Večina drugih težav in predlogov, ki so jih lahko zapisali ravnatelji sami, je že vključena v **preglednici 3.2**, drugi pa so se najpogosteje navezovali na drugačen koncept NPZ-ja (okoli 5 %), izvedbo NPZ-ja (okoli 6 %) in vsebino preizkusov znanja (okoli 1 %). Težave in predlogi za njihovo odpravo so po vrsti problematike predstavljeni v nadaljevanju:

- Drugačen koncept NPZ-ja: Ravnatelji so večinoma predlagali, naj dosežki NPZ-ja pridobijo na pomenu, npr. upoštevajo naj se kot šolska (zaključna) ocena, upoštevajo naj se pri vpisu na srednje šole, preizkus NPZ naj bo en izmed šolskih testov (vrednoti naj se na šoli, povprečja šol ne smejo biti javno dostopna). Drugih predlogov je bilo manj: NPZ naj bo obvezen, preverja naj se v 6. in 8. razredu., čas izvedbe naj bo pred majem/po 1. ocenjevalni konferenci/v začetku 9. razreda/na koncu 8. razreda, NPZ naj pišejo samo tisti, ki jih to zanima, NPZ naj se izvaja na šoli za vse predmete, sestavi naj se skupen (enoten) preizkus z različnih področij, npr. ena stran matematika, druga stran biologija, tretja stran tuji jezik itd., NPZ naj bo pri vsakem predmetu v obliki standardiziranega testa, ki naj ga Ric vsako polletje pošlje na šolo (tako bi učitelj dobil povratno informacijo o svojem delu, dosežki učencev bi bili umerjeni na enotni skali), NPZ naj se izvaja kot raziskava TIMSS na vzorcu učencev. En ravnatelj je predlagal, naj se organizira širša strokovna razprava z vsebinami o namenu NPZ-ja v prihodnje, o plačilu učiteljev ipd.
- Izvedba NPZ-ja: Ta naj bo enostavnejša, z manj administracije, racionalizirajo naj se obrazci (npr. Izjava o varovanju tajnih podatkov naj bo v obliki seznama za vse podpisnike, in ne tako, kot je sedaj, da vsak podpisnik dobi dva izvoda, ali Potrdilo o prejemu gradiva naj bo na enem listu za vse dneve in predmete NPZ-ja), naj bo manj tajnosti in kontrole, s poenostavljeno logistiko pakiranja, dostave in prevzemom gradiva (ponekod so manjkale kuverte ali vrečke za vračanje gradiva), šifre učencev naj bodo na perforiranih listih, da ne bo rezanja s škarjami, dostava s Pošto Slovenije naj se ukine, preizkusi naj bodo na dan pisanja dosegljivi ravnatelju prek spleta z njegovo šifro/dosegljivi podobno kot naloge tekmovanj DMFA/dosegljivi učiteljem prek e-pošte deset minut pred pisanjem, preizkuse naj šola natisne, naloge učencev naj vrednotijo matični učitelji, preizkuse naj prevzame Pošta Slovenije priporočeno v kuvertah. Čas za vpogled in poizvedbe naj se podaljša (argument je, da je sedaj premalo časa, da bi lahko učitelj natančno pregledal preizkus in ugotovitve obrazložil učencu in njegovim staršem), sistemsko naj bo tudi urejen čas vpogledov za starše.
- Vsebina preizkusov znanja: Čas reševanja naj bo med predmeti usklajen – preizkusi naj bodo sestavljeni tako, da imajo učenci dovolj časa za reševanje (posebej sta bili izpostavljeni slovenščina in angleščina), oziroma preizkusi naj ne bodo prekratki (tretji

predmeti). Upoštevajo naj se tudi rešitve, ki niso zapisane v točkovniku (npr. pri matematiki, zapis ulomka z deljenjem pri 8. nalogi).

Drugi posamični predlogi so bili, naj se navodila in novosti strnejo v povzetek po točkah, naj se predstavijo podatki o številu neudeleženih učencev na NPZ in razmerje med neudeleženimi in udeleženimi učenci po šolah, posebej za 6. in 9. razred.

3.3 Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja

Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja se v vprašalniku navezujejo na izvedbo NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami (UPP), učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) in odrasle (**preglednica 3.3**).

Preglednica 3.3: Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2014/2015

Specifične težave pri izvedbi NPZ	Število	Delež
Učenci s posebnimi potrebami (UPP)	30	6,7 %
Učenci v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS)	3	0,7 %
Odrasli	1	0,2 %

Največ specifičnih težav pri izvedbi NPZ-ja je bilo povezanih z učenci UPP (leta 2015: 6,7 %; leta 2014: 7,1 %), najpogostejši razlogi za težave pa so bili: veliko učencev s posebnimi potrebami, pomanjkanje prostorov in nadzornih učiteljev (ravnatelj predlagajo, naj se posamezni učenci s podobnimi motnjami združijo v manjše skupine oz. manjše skupine naj se združijo v večjo) ter predolga in preveč zgoščena besedila pri slovenščini. Posamezne težave so bile: pomanjkanje razpoložljive opreme za slepe in slabovidne učence, neupoštevanje odgovorov na dodatnem listu, ker bi moral učenec zapisovati odgovore na računalnik, za učence, ki so imeli povečan tisk, obseg gradiva ni deloval pozitivno, težave z motivacijo med reševanjem, učenci so izgubljali čas z branjem in slabšim razumevanjem besedil (v preteklih letih so učitelji učencem brali), težava z velikostjo preizkusa zaradi napačnih informacij staršev. Nekaj ravnateljev je predlagalo, naj bodo učenci s posebnimi potrebami, učenci NIS in tujci oproščeni opravljanja NPZ-jev.

Težave pri izvedbi za učence NIS so izpostavili trije ravnatelj. En je zapisal, da je imela šola premalo časa za prejem gradiva (učenec se je iz redne osnovne šole v šolo z NIS prešolal v zadnjem hipu), drug je omenil slabe povratne informacije s strani Rica in predlagal, naj bo tudi za te učence narejena podrobnejša analiza, tretji pa, da imajo učenci probleme s koncentracijo in da naj se ali skrajša čas pisanja ali pa naj se NPZ opravlja v dveh delih.

Težava z odraslimi je bila neprimeren pričetek pisanja (ob 9. uri), saj so si odrasli takrat težko uredili odsotnost od dela.

4 E-vrednotenje preizkusov znanja

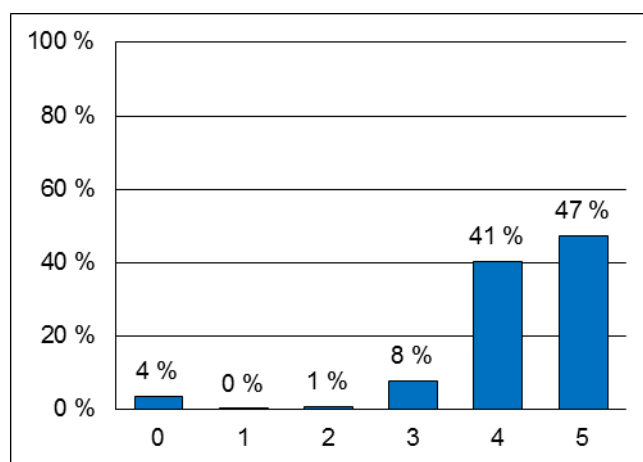
Analizirali smo samo odgovore tistih šol, na katerih se je v šolskem letu 2014/2015 izvajalo e-vrednotenje v 6. in/ali 9. razredu (427 šol oziroma 93,4 % od 457 šol z e-vrednotenjem).

Informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje

Informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje so ravnatelji vrednotili z ocenami od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) oziroma so izbrali 0, kadar ju niso mogli oceniti (vprašanja od 4.1.1 do 4.1.5). Porazdelitve ocen v odstotnih točkah prikazujejo preglednice in grafi, izračunana pa je tudi povprečna ocena.

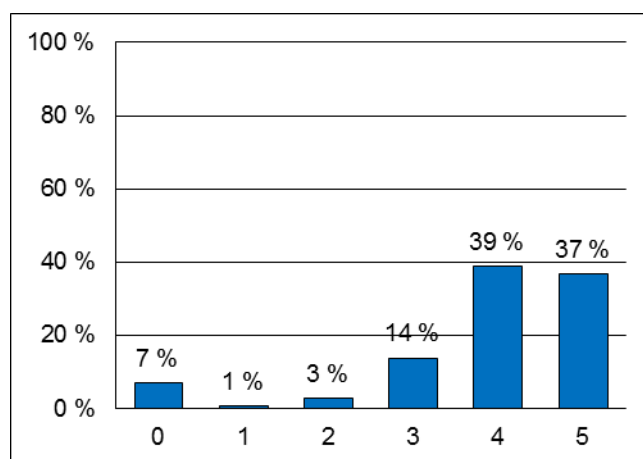
Preglednica 4.1.1 in slika 4.1.1: Informacije, ki ste jih o e-vrednotenju prejeli z Rica

Ocena	4.1.1 (število)	4.1.1 (delež)
0	15	4 %
1	1	0 %
2	3	1 %
3	33	8 %
4	173	41 %
5	202	47 %
Število	427	100 %
Povp. ocena	4,4	

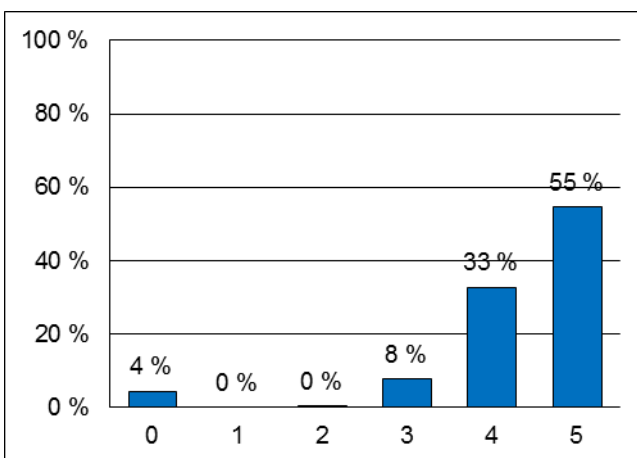
Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.2: Predstavitev e-vrednotenja na rednih srečanjih predstojnikov v okviru OE ZRSS

Ocena	4.1.2 (število)	4.1.2 (delež)
0	30	7 %
1	3	1 %
2	12	3 %
3	59	14 %
4	166	39 %
5	157	37 %
Število	427	100 %
Povp. ocena	4,2	

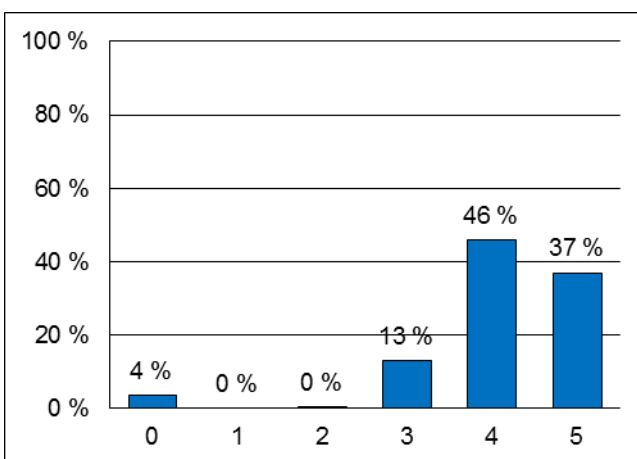
Preglednica 4.1.3 in slika 4.1.3: Usposobljenost pomočnika za e-vrednotenje

Ocena	4.1.3 (število)	4.1.3 (delež)
0	19	4 %
1	0	0 %
2	2	0 %
3	33	8 %
4	140	33 %
5	233	55 %
Število	427	100 %
Povp. ocena	4,5	

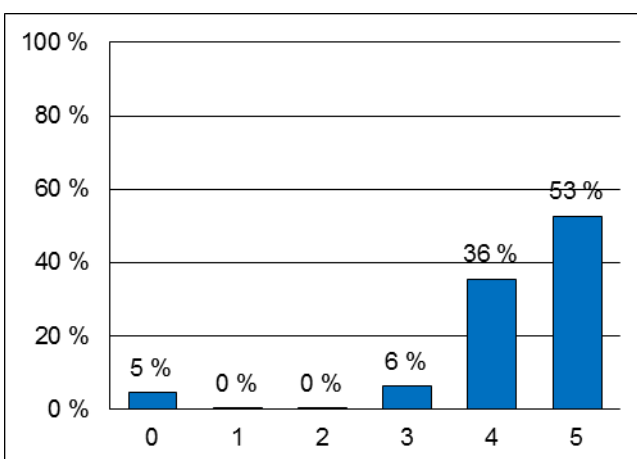
Preglednica 4.1.4 in slika 4.1.4: Usposobljenost učiteljev za e-vrednotenje

Ocena	4.1.4 (število)	4.1.4 (delež)
0	15	4 %
1	0	0 %
2	2	0 %
3	56	13 %
4	196	46 %
5	158	37 %
Število	427	100 %
Povp. ocena	4,2	

Preglednica 4.1.5 in slika 4.1.5: Gradivo, objavljeno na eRicu za učitelje

Ocena	4.1.5 (število)	4.1.5 (delež)
0	20	5 %
1	1	0 %
2	2	0 %
3	27	6 %
4	152	36 %
5	225	53 %
Število	427	100 %
Povp. ocena	4,5	

Ravnatelji so lahko zapisali tudi svoje mnenje, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi z informiranjem in usposobljenostjo za e-vrednotenje (39 ravnateljev). Zaradi raznolikosti odgovorov so vsi objavljeni v celoti (**preglednica 4.2**).

Preglednica 4.2: DODATNI KOMENTAR – druga mnenja, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi z informiranjem in usposobljenostjo za e-vrednotenje

4.2 DODATNI KOMENTAR (39 odgovorov)
Brez težav.
Dobro je, da učitelji lahko vrednotijo, ko imajo čas, in da je bilo delo plačano.
Informacije, ki jih dobimo z Rica, so konkretne in v pomoč, prav tako bi pohvalila njihovo ažurnost in pripravljenost takoj pomagati.
Informiranje poteka brez zapletov.
Izognil bi se uporabi šumnikov za geslo.
Letos je bilo e-vrednotenje tudi denarno ovrednoteno. Kaj pa je z računalničarji in pomočniki za e-vrednotenje, ki imajo z e-vrednotenjem tudi veliko dela? Priprava računalnikov, izobraževanje učiteljev ... Kako se bo to sistemsko rešilo?
Letos prva izkušnja z NPZ, septembra 2014 sem prišla na OŠ iz SŠ.
Letošnje vrednotenje NPZ-jev s strani učiteljev se mi zdi izredno površno, saj je bilo potrebno vložiti veliko ugovorov.
Moderirane rešitve pri določenih nalogah niso za vse enoznačne, kar predstavlja velik problem (vsak si jih predstavlja po svoje).
Na šoli je e-vrednotenje potekalo nemoteno. Učitelji so delali pred in po pouku, lahko tudi v prostih urah. Menim, da je delo dobro steklo tudi zaradi dobrega načrtovanja.
Naloge za državljsko in domovinsko vzgojo in etiko so bile pretežke.
Nekateri učitelji so poročali o pomanjkljivih usmeritvah in napotkih pomočnikov glavnega ocenjevalca.
Ni bilo nobenih težav.
Ni bilo večjih težav.
Delo pomočnika za e-vrednotenje in npr. pomočnika ravnatelja (ali drugega strokovnega delavca), ki skrbi za izvedbo na šoli, ni ovrednoteno.
O organizaciji s strani Rica vse najboljše!
Opažamo, da je bilo pri vrednotenju 6. razredov več napak in posledično tudi ogromno poizvedb.
Organizacija s strani Rica naj ostane na taki ravni kot do sedaj.
Pohvalno, ker se popraviljanje plača.
Pohvalo organizatorju za izobraževanje ocenjevalcev v popoldanskem času, po zaključenih službenih obveznostih.
Pomembno je, da je pomočnik za e-vrednotenje zelo dobro podkovan s tehničnim in teoretičnim znanjem.
Pomočniki za e-vrednotenje delajo zastoj, učitelji so za svoje delo plačani.
Posamezni učitelji imajo težave z e-kompetencami, posledično tudi z e-vrednotenjem NPZ.
Potreben bo drugačen pristop k NPZ-ju. Trenuten sistem je zastarel z vidika IKT-podpore, saj so bila moderirana navodila na drugem portalu kot naloge za vrednotenje. Vsebinsko imajo naloge v okviru NPZ-ja preveč strokovnih napak in dvomljive ter dvoumne rešitve.
Predvsem učitelji razredne stopnje imajo z vrednotenjem težave.
Ravnatelj te stvari ne more oceniti, saj podrobno ne zmore spremljati dela vsakega posameznika. Gradivo pošlje naslovniku. Ravnatelj poskrbi za to, da delo teče, usposobljenost je stvar posameznika, ki je razvidna iz ovrednotenih nalog.
Svojega predloga nimam, učitelji pa predlagajo, da bi popravljali samo tisti, ki to hočejo, in bi bili za to bolje plačani.
Učiteljem razrednega pouka, ki so vrednotili prvič, je to opravilo vzelo več časa, bolj so bili negotovi.

4.2 DODATNI KOMENTAR (39 odgovorov)

V redu je potekalo.

Težko ocenim usposobljenost učiteljev za vrednotenje. Učiteljem, ki to delajo že od vsega začetka in poučujejo te predmete, gre delo zelo dobro od rok. Razredne učiteljice, ki sploh ne poučujejo v 6. razredu in nimajo vpogleda v delo, pa to težko opravljajo – potrebujejo več časa in posvetovanje s predmetnimi učitelji.

V usposabljanje smo vključili tudi nove učitelje, zlasti učiteljice 5. razreda, s čimer so pridobili dodatno znanje in pozitivno izkušnjo.

Več učiteljev je negodovalo pri popravljanju, ker so bila navodila pri nekaterih nalogah »smešna«. Vem za res banalno navodilo pri angleščini.

Vrednotiti bi bilo potrebno tudi delo pomočnika, ki usposablja in pomaga učiteljem.

V redu.

Vsako leto je manj težav pri e-vrednotenju, čeprav nekateri učitelji še vedno menijo, da je bilo prej bolje (posvetovanje z učitelji pri vrednotenju).

Vse informacije so bile jasno podane in tudi pravočasno.

Vse pohvale.

Vsi učitelji, ki poučujejo na šolah, so ustrezno usposobljeni za svoje delo. Skrajno ponižujoče je, da jih na vse mogoče načine kontroliramo. Teste, kot so pri NPZ-ju, pripravljajo in ocenjujejo prek celega šolskega leta.

Zmeda pred imenovanjem učiteljev za vrednotenje je bila velika. Glede na velikost šole in odpovedi drugih šol smo morali dodajati vedno nove učitelje.

E-vrednotenje s programom Scoris Assessor

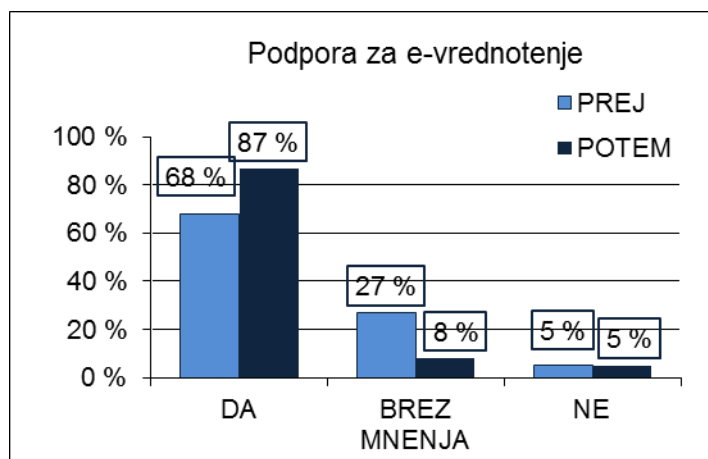
Preglednica 4.3: Kakšno je bilo vaše mnenje o e-vrednotenju pred njegovo uvedbo v letu 2013?

Mnenje o e-vrednotenju pred njegovo uvedbo v letu 2013	Število	Delež
E-vrednotenje sem podpiral.	290	68 %
Nisem imel mnenja.	115	27 %
E-vrednotenja nisem podpiral.	22	5 %
Skupaj	427	100 %

Preglednica 4.4: Kakšno je vaše mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2015?

Mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2015	Število	Delež
E-vrednotenje podpiram.	370	87 %
Nimam mnenja.	35	8 %
E-vrednotenja ne podpiram.	22	5 %
Skupaj	427	100 %

Slika 4.3–4.4: Podpora za e-vrednotenje

Podpora ravnateljev za e-vrednotenje se je po njegovi izvedbi močno povečala. Pred izvedbo 2013 je e-vrednotenje podpiralo 68 % ravnateljev, po izvedbi 2015 pa 87 %.

Preglednica 4.5: Za kakšno organizacijo e-vrednotenja preizkusov ste se odločili na šoli?

Organizacija e-vrednotenja preizkusov na šoli	Število	Delež
Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno v šoli.	86	20,1 %
Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno doma.	164	38,4 %
Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili skupaj v šoli.	27	6,3 %
Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno v šoli.	52	12,2 %
Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno doma.	65	15,2 %
Drugo.	33	7,7 %
Skupaj	427	100,0 %

Tisti, ki so izbrali *Drugo* (33 ravnateljev), so najpogosteje zapisali, da so se učitelji o načinu vrednotenja odločali samostojno; nekatere šole so uporabljale kombinacijo zgoraj naštetih možnosti. Drugi so zapisali, da imajo na šoli samo enega učitelja za posamezni predmet in vsak je uporabil svoj način.

Preglednica 4.6: Kje je večina učiteljev vaše šole izvedla e-vrednotenje?

Kraj za e-vrednotenje	Število	Delež
V šoli, izven pouka učitelja.	210	51,1 %
V šoli, namesto pouka učitelja.	2	0,5 %
Doma, čeprav so imeli možnost vrednotenja v šoli.	192	46,7 %
Doma, ker niso imeli možnosti vrednotenja v šoli.	7	1,7 %
Drugo.	16	3,9 %
Skupaj	427	103,9 %

Tisti, ki so izbrali *Drugo* (16 ravnateljev), so najpogosteje zapisali, da so učitelji preizkuse vrednotili delno v šoli, v času prostih ur, in delno doma.

Preglednica 4.7: Ali vas moti, da imajo pooblaščen sodelavci Rica med e-vrednotenjem vpogled v delo učiteljev?

Nestrinjanje z vpogledom v delo učiteljev med e-vrednotenjem	Število	Delež
Da.	22	5,2 %
Ne.	405	94,8 %
Skupaj	427	100,0 %

Tiste, ki so odgovorili z *Da*, moti vpogled v delo učiteljev med e-vrednotenjem, ker menijo, da to kaže na podcenjevanje in nezaupanje v delo učiteljev.

Zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem

Preglednica 4.8: Kako razumljivi se vam zdijo postopki za zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem (vaja, standardizacija, kontrolno vrednotenje)?

Razumljivost postopkov za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja	Število	Delež
Popolnoma razumljivi.	317	74,2 %
Delno razumljivi.	108	25,3 %
Nerazumljivi.	2	0,5 %
Skupaj	427	100,0 %

Ravnatelji so lahko zapisali tudi svoje mnenje v zvezi s postopki za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja. Njihovi odgovori (34) so precej raznoliki; največ jih izpostavlja vsebinske napake pri vrednotenju (tudi pri nedvoumnih odgovorih), neusklajeno vrednotenje ocenjevalcev, še posebej daljših odgovorov, neupoštevanje dodatnih navodil v točkovnikih, »togost« pravilnih odgovorov pri slovenščini, nepopolna moderirana navodila za vrednotenje (domovinska in državljanska vzgoja in etika), zahtevnejše vrednotenje slabše sestavljenih nalog, različna tolmačenja pomočnikov glavnega ocenjevalca na podobna vprašanja, nestrinjanje z glavnim ocenjevalcem glede točkovanja odgovorov, več porabljenega časa za vajo in standardizacijo pri slovenščini, težave učiteljev, ki vrednotijo prvič. Predlagajo, naj se vaja izpusti za tiste, ki ne vrednotijo prvič, oziroma naj bodo organizirana dodatna izobraževanja za tiste, ki to opravljajo prvič, učitelji naj za svoje delo prevzamejo večjo odgovornost, za en dan naj se podaljša čas za vrednotenje (vnos popravkov), ravnatelju in računalničarju naj bo omogočen dostop do aplikacije, da se bosta z njo lahko seznanila. En ravnatelj je omenil težavo z vzpostavljanjem povezave (imajo DHCP). Mnenja nekaterih ravnateljev so bila pozitivna – zapisali so, da so bili odgovori na vprašanja učiteljev ažurni ter da so postopki kakovosti dovolj jasni, enostavni in uporabniku prijazni, en ravnatelj pa, da je prav, da več ocenjevalcev oceni isti preizkus.

Vpogledi in poizvedbe

Preglednica 4.10 prikazuje število in delež organizacij, ki so imele težave pri izvedbi vpogledov v preizkuse znanja.

Večina ravnateljev je odgovorila, da niso imeli težav z izvedbo (leta 2015: 96,0 %; leta 2014: 95,9 %), 4,0 % pa jih je odgovorilo, da so težave imeli, najpogosteje zaradi premajhnega števila računalnikov oziroma premajhnih računalniških učilnic (predlog je, naj se financira IKT-oprema), zaradi česar jim je primanjkovalo časa za vpogled. Drugi razlogi so bili: program se ni odzival, težave z omrežjem, prekmalu zaprta aplikacija za 6. razred (11. 6. ob 23. uri za 6. razred), nepregledna spletna stran za poizvedbe, slaba pripravljenost devetošolcev za analizo svojih dosežkov in nejasni popravni znaki (kljukice).

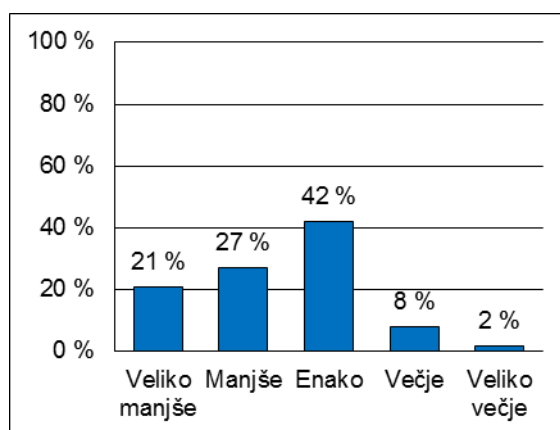
Preglednica 4.10: Ali ste imeli težave pri izvedbi vpogledov v preizkuse znanja?

Težave pri izvedbi vpogledov	Število	Delež
Da.	17	4,0 %
Ne.	410	96,0 %
Skupaj	427	100,0 %

Ravnatelje smo tudi spraševali, kako ocenjujejo značilnosti vpogledov in poizvedb v elektronski obliki v primerjavi z izvedbo v preteklih letih (**vprašanje 4.11**). V preteklih letih so se vpogledi izvajali na šolah (ob prisotnosti staršev), poizvedbe pa na centrih za vrednotenje. Primerjave letošnjega s preteklimi leti so ravnatelji ocenjevali na petstopenjski lestvici, porazdelitve odgovorov pa v nadaljevanju prikazujejo preglednice in grafi.

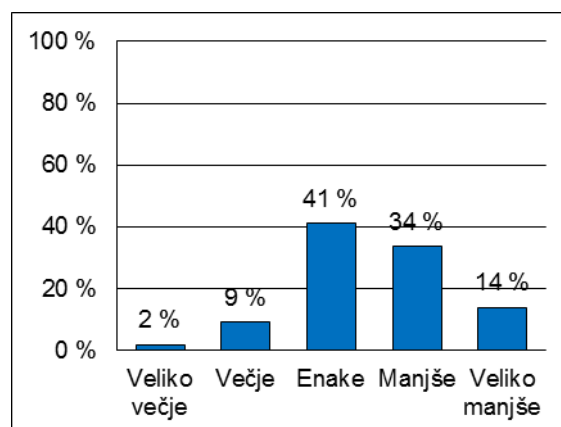
Preglednica 4.11 A in slika 4.11 A: Sodelovanje staršev v postopku vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Ocena	4.11 A (število)	4.11 A (delež)
Veliko manjše	90	21 %
Manjše	116	27 %
Enako	179	42 %
Večje	34	8 %
Veliko večje	8	2 %
Skupaj	427	100 %

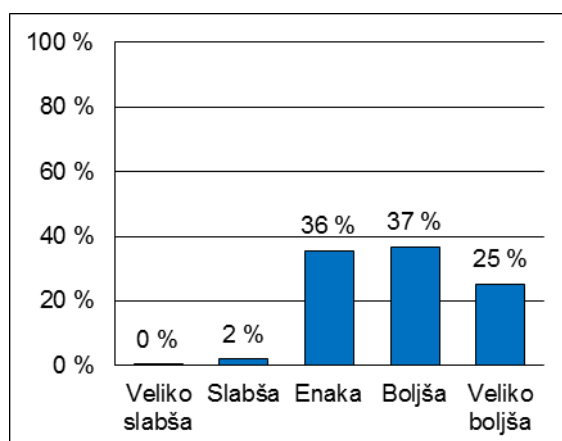
Preglednica 4.11 B in slika 4.11 B: Težave pri organizaciji vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Ocena	4.11 B (število)	4.11 B (delež)
Veliko večje	8	2 %
Večje	39	9 %
Enake	176	41 %
Manjše	144	34 %
Veliko manjše	60	14 %
Skupaj	427	100 %

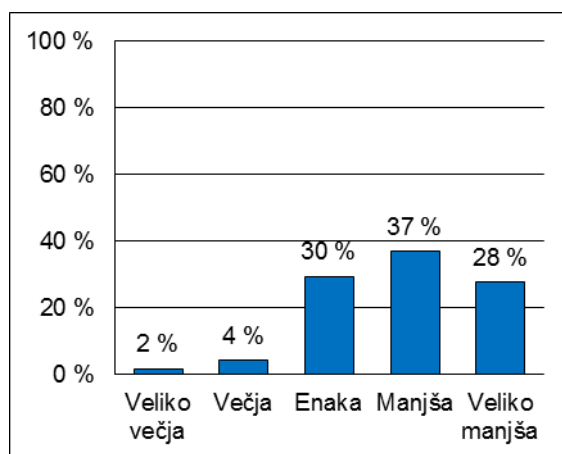
Preglednica 4.11 C in slika 4.11 C: Tehnična in organizacijska izvedba posredovanja podatkov o poizvedbah

Ocena	4.11 C (število)	4.11 C (delež)
Veliko slabša	1	0 %
Slabša	9	2 %
Enaka	152	36 %
Boljša	157	37 %
Veliko boljša	108	25 %
Skupaj	427	100 %

Preglednica 4.11 Č in slika 4.11 Č: Poraba časa za izvedbo poizvedb

Ocena	4.11 Č (število)	4.11 Č (delež)
Veliko večja	7	2 %
Večja	18	4 %
Enaka	126	30 %
Manjša	158	37 %
Veliko manjša	118	28 %
Skupaj	427	100 %

Prednosti in pomanjkljivosti e-vrednotenja

Preglednica 4.12: Katere so po vašem mnenju največje prednosti e-vrednotenja?

Največje prednosti e-vrednotenja	Število	Delež
Nemotena izvedba pouka na šolah.	292	68,4 %
Večja fleksibilnost pri razporejanju časa in izbiri kraja vrednotenja.	309	72,4 %
Elektronski dostop do preizkusov za učitelje, učence in starše.	310	72,6 %
Večji nadzor nad vrednotenjem.	117	27,4 %
Večja kakovost vrednotenja.	102	23,9 %
Boljša izvedba postopka vpogledov.	161	37,7 %
Boljša izvedba postopka poizvedb.	173	40,5 %
Večja varnost.	52	12,2 %
Sodelovanje večjega števila učiteljev, kar pomeni zmanjšanje obsega dela.	137	32,1 %
Drugo.	1	0,2 %

Ravnatelj, ki je označil *Drugo*, je zapisal, da ni prednosti e-vrednotenja in da gre za razčlovečenje pedagoškega procesa.

Preglednica 4.13: Katere so po vašem mnenju največje pomanjkljivosti e-vrednotenja?

Pomanjkljivosti e-vrednotenja	Število	Delež
Potrebna je ustrezna računalniška oprema.	210	49,2 %
Težave pri uporabi programa.	72	16,9 %
Manj osebnih stikov z drugimi učitelji ocenjevalci.	257	60,2 %
Večji nadzor nad vrednotenjem.	16	3,7 %
Težave pri izvedbi vpogledov.	29	6,8 %
Težave pri izvedbi poizvedb.	8	1,9 %
Drugo.	18	4,2 %

Od 18 ravnateljev, ki so označili *Drugo*, jih je osem odgovorilo, da v e-vrednotenju ne vidijo nobene pomanjkljivosti, trije so omenili neupoštevanje smiselnih odgovorov učencev, dva majhno število udeleženih staršev na vpogledih in dva težave z očmi zaradi dolgega sedenja za računalnikom in težko berljivih odgovorov učencev. Posamični odgovori so: slaba internetna povezava v njihovem kraju, učenci in starši pogosto pozabijo šifre za vstop v program in učenci so manj motivirani za vpogleda kot v preteklosti.

Druga vprašanja, pripombe ali predloge v zvezi z e-vrednotenjem (**vprašanje 4.14**) je napisalo 13 ravnateljev. Pripombe so bile: na nekaterih šolah ne vrednotijo učitelji, ki bi to morali opravljati, težave se pojavljajo zaradi nepoznavanja uporabe programa, počasnega delovanja sistema ali brskalnikov, odzivnost nekaterih pomočnikov glavnega ocenjevalca je bila slaba ali pa so učiteljem posredovali napačne sugestije, pri nekaterih nalogah ni bilo jasno vidno, ali je odgovor označen kot pravilen ali nepravilen in s koliko točkami (npr. slovenščina v 6. razredu), komentarji učiteljev pri točkovanju pisnega sporočanja pri

angleščini so bili včasih neustrezni – ocenjevalci niso komentirali, zakaj učenec ni prejel točk, kar je bistveno za razumevanje manjšega števila dodeljenih točk, označevali so tudi napake v sestavku. Nekaj je bilo tudi predlogov: glede na to, da se čas pričetka vrednotenja razlikuje od predmeta do predmeta, naj bodo učitelji ocenjevalci obveščeni z elektronsko pošto, da se začne vrednotenje, vrednotijo naj samo tisti učitelji, ki si tega želijo, saj bo samo na ta način kakovost vrednotenja boljša in organizirati je treba usposabljanja za razredne učitelje.

Smiselnost vrednotenja preizkusov znanja

Pri vrednotenju preizkusov znanja nas je zanimalo, ali se vrednotenje ravnateljem zdi smiselno in kakšen pomen mu pripisujejo. Ravnateljem je bilo v izbiro ponujenih 11 trditev (**preglednica 4.15**), ki so jih označili, če so se z njimi strinjali, imeli pa so tudi možnost, da sami napišejo, kakšen smisel vidijo v vrednotenju.

Preglednica 4.15: Smiselnost vrednotenja preizkusov znanja NPZ

	Število	Odstotek
1. V vrednotenju ne vidim smisla.	14	3,3 %
2. Učitelji se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov.	180	42,2 %
3. Učitelji uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja.	220	51,5 %
4. Učitelji pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb.	132	30,9 %
5. Učitelji odkrivajo najpogostejše napake učencev.	239	56,0 %
6. Učitelji dobijo vpogled v znanje učencev.	186	43,6 %
7. Učitelji spoznavajo odnos učencev do znanja.	120	28,1 %
8. Učitelji se pri vrednotenju seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja.	249	58,3 %
9. Učitelji pridobivajo dodatno znanje, ki ga lahko vključijo v svoje strokovno delo.	210	49,2 %
10. Učitelji na ta način ostajajo povezani s stroko.	76	17,8 %
11. Učitelji dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev.	153	35,8 %

V letu 2015 je več ravnateljev, ki v vrednotenju ne vidijo smisla, kakor v letu 2014 (leta 2015: 3,3 %; leta 2014: 2,4 %).

V letošnjem letu se največ ravnateljev (od 50 % do 60 %) strinja s trditvami, da se pri vrednotenju učitelji seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja (leta 2015: 58,3 %, leta 2014: 64,5 %), odkrivajo najpogostejše napake učencev (leta 2015: 56,0 %; leta 2014: 62,8 %), uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja (leta 2015: 51,5 %; leta 2014: 56,7 %). V manjšem številu (od 30 % do 50 %) se strinjajo s trditvami, da si učitelji pridobivajo dodatna znanja, ki jih lahko vključijo v svoje strokovno delo (leta 2015: 49,2 %; leta 2014: 54,3 %), dobijo vpogled v znanje učencev (leta 2015: 43,6 %; leta 2014: 53,0 %), se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov (leta 2015: 42,2 %; leta 2014: 51,8 %), dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev (leta 2015: 35,8 %; leta 2014: 37,2 %) ter si pri vrednotenju pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb (leta 2015:

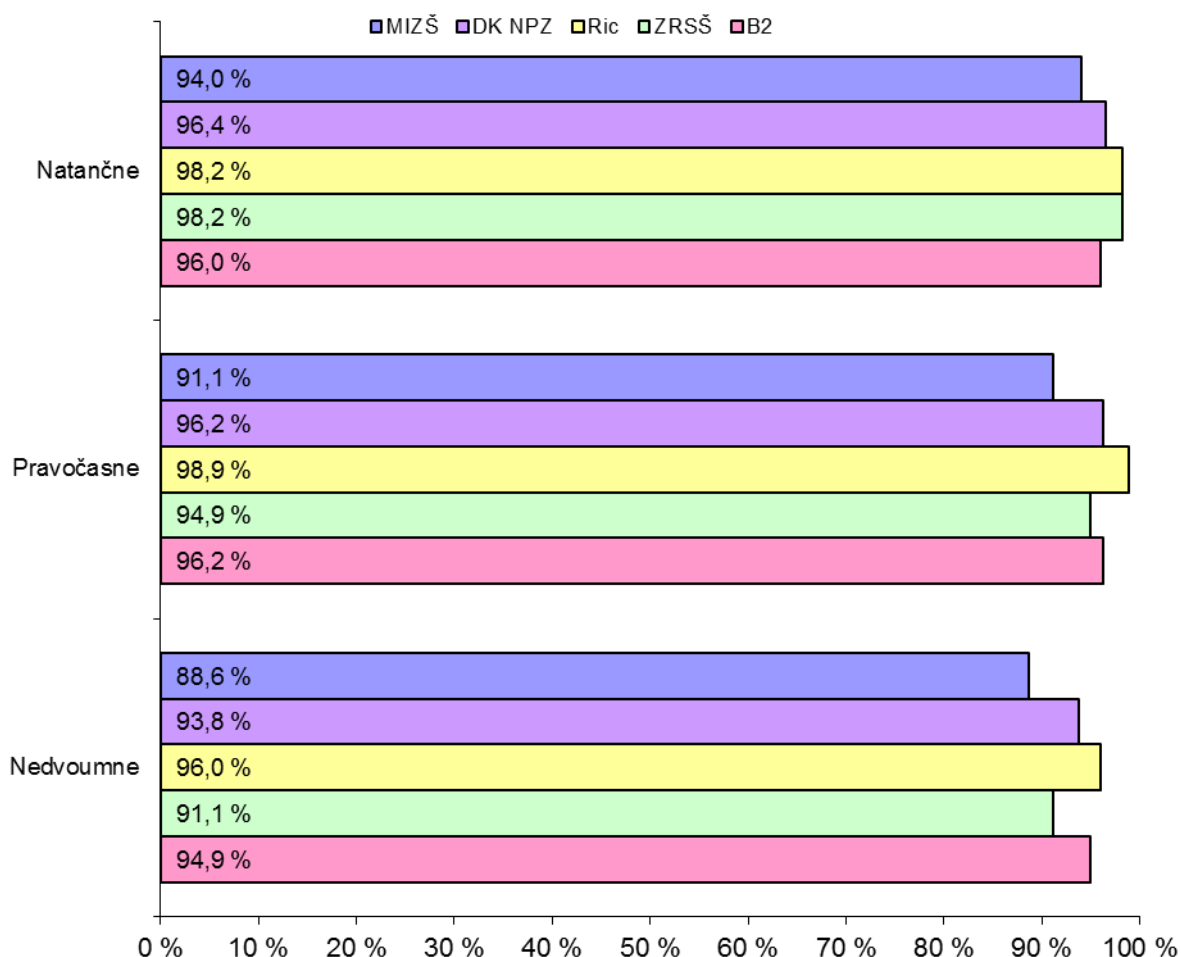
30,9 %; leta 2014: 42,3 %). Najmanj (pod 30 %) jih je prepričanih, da učitelji pri vrednotenju spoznavajo odnos učencev do znanja (leta 2015: 28,1 %; leta 2014: 27,7 %) in da zaradi vrednotenja ostajajo povezani s stroko (leta 2015: 17,8 %; leta 2014: 24,8 %).

Ravnatelji so lahko razen ponujenih izbir zapisali tudi drugačen smisel, ki ga vidijo v vrednotenju. Odgovorilo jih je pet. En je zapisal, da se z e-vrednotenjem v posamezniku gradi sistem kakovosti, drug, da učitelji ob analizi nalog osvežijo znanje sestavljanja preizkusov, preostali trije pa so smisel navezali na koncept NPZ-ja: en ravnatelj sprašuje, ali je e-vrednotenje obveza učitelja znotraj njegove delovne obveze oziroma ali je to dodatno delo, za katero se učitelj prostovoljno prijavi in za to prejme dodatno plačilo. Drug razmišlja, da bi za plačilo to delo bolje opravili študentje Pedagoške fakultete, saj bi bilo tako manj napak, tretji pa, da bi morale imeti vrednotenje večjo težo – preizkus naj se oceni, ocena pa naj se zapiše v redovalnico ali pa naj se upošteva pri vpisu na srednjo šolo.

5 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), kakor jih posredujejo organi in inštitucije, ki izvajajo NPZ, je ocenilo 449 od 482 šol oziroma 93,2 %. **Slika 5.1** prikazuje delež pozitivnih odgovorov (*Da*) za informacije, posredovane prek MIZŠ-ja, Državne komisije za vodenje NPZ-ja (DK NPZ), Rica, ZRSŠ-ja in podjetja B2.

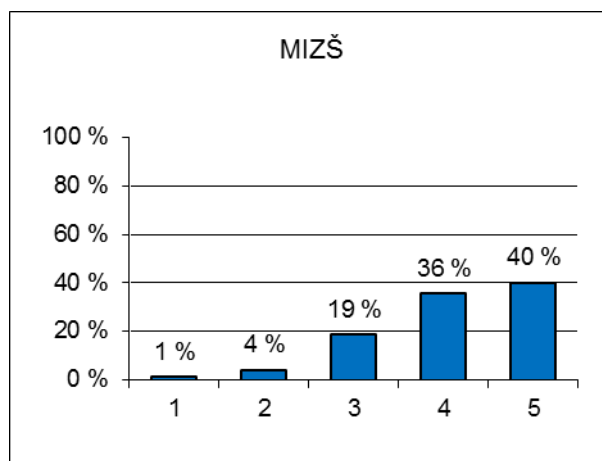
Slika 5.1: Ocena posredovanih informacij (odgovor *Da* v %)

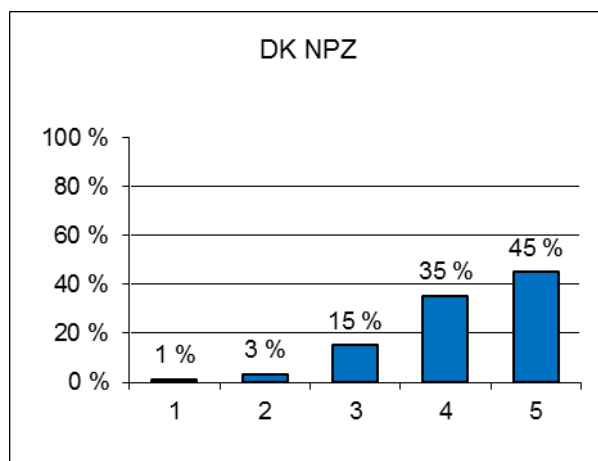
Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, posredovanih prek MIZŠ-ja, DK NPZ-ja, Rica, ZRSŠ-ja in podjetja B2, saj deleži pozitivnih ocen (*Da*) v vseh odgovorih presegajo 88 % (leta 2014: 93 %).

6 Ocena sodelovanja

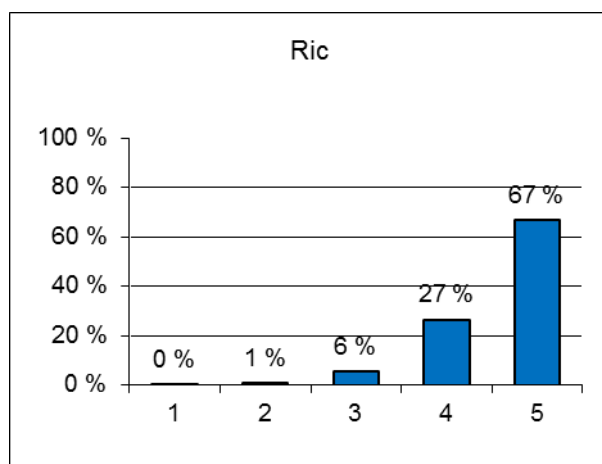
Grafi prikazujejo porazdelitve ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji osnovnih šol za sodelovanje dodelili organom in inštitucijam za vodenje NPZ-ja.

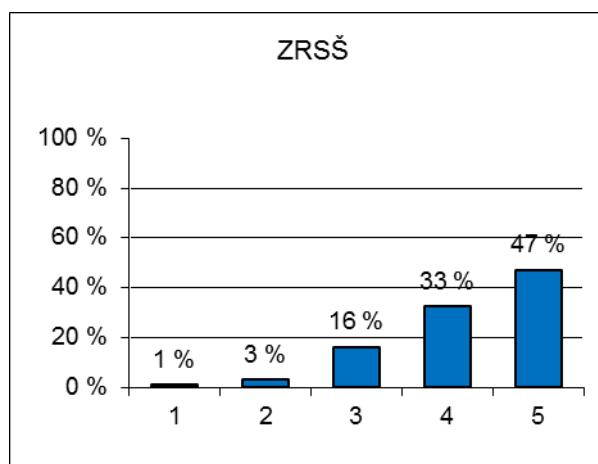
Povprečna ocena je **4,1** (leta 2014: 4,2).

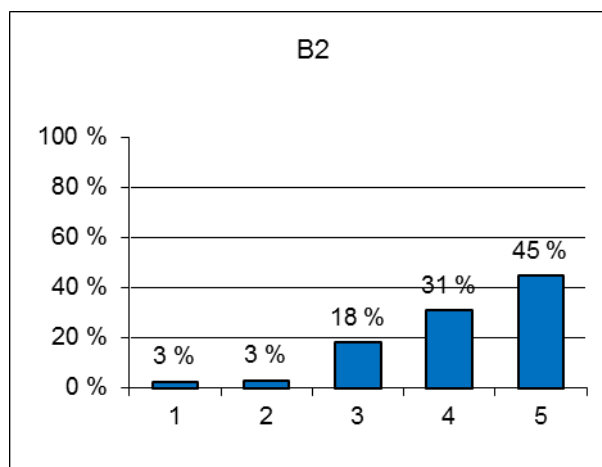
Povprečna ocena je **4,2** (leta 2014: 4,3).

Povprečna ocena je **4,6** (leta 2014: 4,7).

Povprečna ocena je **4,2** (leta 2014: 4,4).

Povprečna ocena je **4,1** (leta 2014: 4,3).

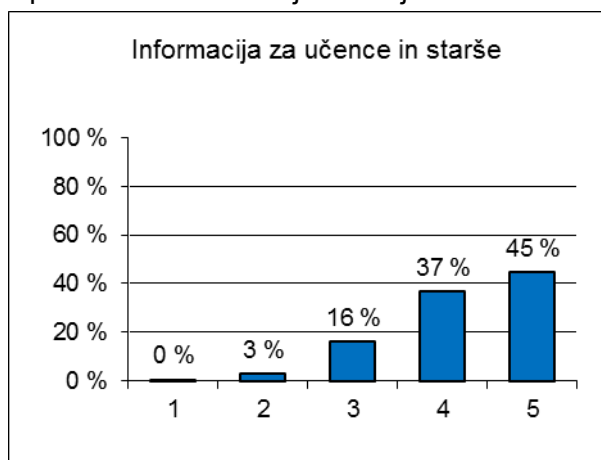
Ravnatelji sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ-ja ocenjujejo z visokimi ocenami, saj je najnižja povprečna ocena 4,1 (pri ocenah od 1 do 5).

Iz frekvence porazdelitve ocen v odstotnih točkah je razvidno, da največ ravnateljev ocenjuje sodelovanje z MIZŠ-jem, DK NPZ-ja, Ricem, ZRSŠ-jem in podjetjem B2 z oceno 5 (MIZŠ: 40 %; DK NPZ: 45 %; Ric: 67 %; ZRSŠ: 47 %; B2: 45 %), ocena 4 je redkejša (MIZŠ: 36 %; DK NPZ: 35 %; Ric: 27 %; ZRSŠ: 33 %; B2: 31 %), nižje ocene pa so zastopane v manjšem deležu.

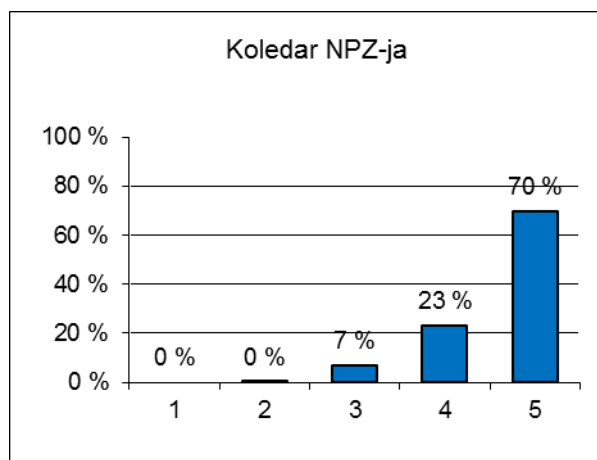
Pripombe oziroma komentarji k sodelovanju so zelo raznoliki, npr. da pripomb nimajo, da je sodelovanje potekalo v redu/dobro/odlično/korektno, da so navodila pravočasna, informacije natančne, odziv (pre)počasen/hiter, aroganten, da je (pre)malo sodelovanja, da sodelovanja ni bilo, da ni bilo potrebe po sodelovanju ipd. Pri sodelovanju z MIZŠ-jem je več ravnateljev zapisalo, da je bilo v letošnjem letu več sodelovanja zaradi plačila učiteljev za vrednotenje preizkusov, sicer je sodelovanja bolj malo.

7 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ

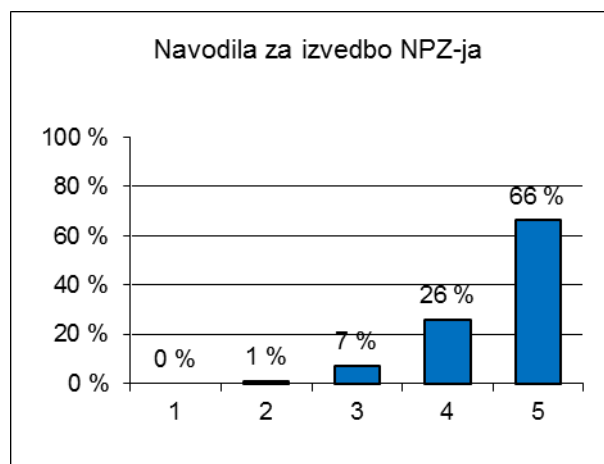
Grafi v odstotnih točkah prikazujejo porazdelitve ocen od 1 do 5, ki so jih ravnatelji dodelili uporabnosti informacij o NPZ-ju.

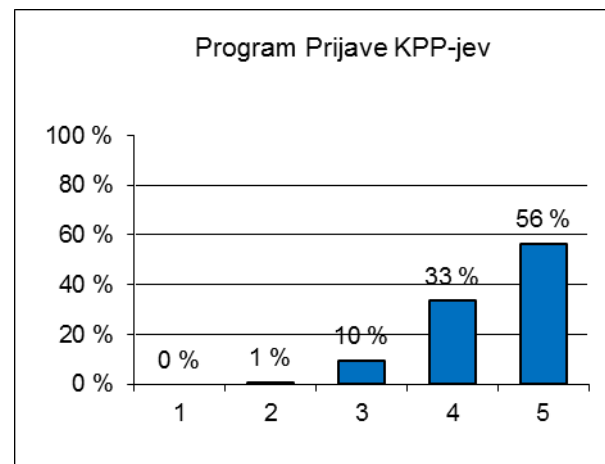
Povprečna ocena je **4,2** (leta 2014: 4,3).

Povprečna ocena je **4,6** (leta 2014: 4,7).

Povprečna ocena je **4,6** (leta 2014: 4,6).

Povprečna ocena je **4,5** (leta 2014: 4,5).

Ugotavljamo, da ravnatelji z najvišjo povprečno oceno vrednotijo uporabnost *Koledarja NPZ-ja* (ocena: 4,6; delež komentarjev: 2,9 %) in *Navodila za izvedbo NPZ-ja* (ocena: 4,6; delež komentarjev: 2,9 %), sledijo uporabnost programa *Prijave KPP-jev* (ocena: 4,5; delež komentarjev: 1,8 %) in uporabnost publikacije *Informacije za učence in starše* (ocena: 4,2; delež komentarjev: 2,7 %).

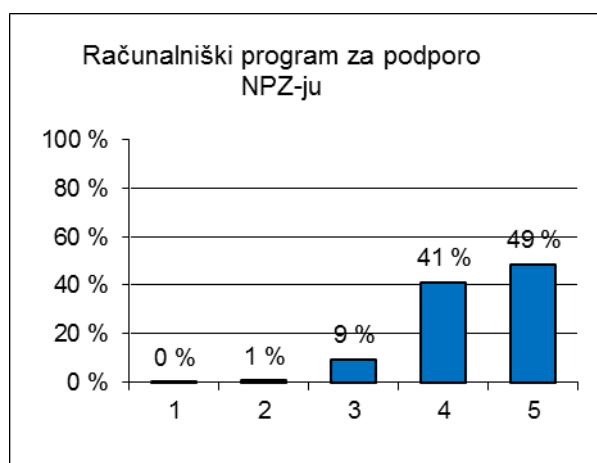
V nadaljevanju navajamo najpogostejše pripombe oziroma komentarje ravnateljev k uporabnosti informacij o NPZ-ju:

- Mnenja o publikaciji *Informacije za učence in starše* (skupaj 12 od 449 oziroma 2,7 %) so, da jih v 9. razredu ne zanima več; da ne vedo, če jo starši uporabljajo; starši je ne uporabljajo; starši do informacije nimajo dostopa; morala bi biti v tiskani obliki; elektronska verzija je dobrodošla sprememba; preobsežna za branje (predlog je, naj bo to enostavna zloženka, dostopna prek spleta ali v tiskani obliki); manjkajo strokovne obrazložitve.

- Najpogostejši komentarji h *Koledarju NPZ-ja* (skupaj 13 od 449 oziroma 2,9 %) so pozitivni: da je dober, čeprav je treba biti pozoren, da se kaj ne spregleda; nujen; jasen; odličen opomnik; olajša organizacijo in pravočasnost dela; vodilo za načrtovanje dela; nekaj komentarjev je tudi bolj kritičnih: koledar bi moral biti preglednejši, v bolj strnjeni obliki, ki bi se jo dalo uvoziti v lasten koledar.
- Največ komentarjev k *Navodilom za izvedbo NPZ-ja* (skupaj 13 od 449 oziroma 2,9 %) je, da so dobra, jasna, konkretna; uporabna, dajejo napotke in odgovore; preobsežna; spremembe od prejšnjega leta niso vidne; manjkajo navodila v nekaterih nepredvidljivih primerih (npr. manjkajoče strani v preizkusu).
- Najpogostejši komentar k uporabnosti programa *Prijave KPP-jev* (skupaj 8 od 449 oziroma 1,8 %) je, da za uporabnika ni prijazen (vnos podatkov vzame veliko časa), en predlog pa je bil tudi, naj se odločba za učenca uskladi s programom KPP, saj se sedaj odločbe med seboj zelo razlikujejo.

8 Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ-ju

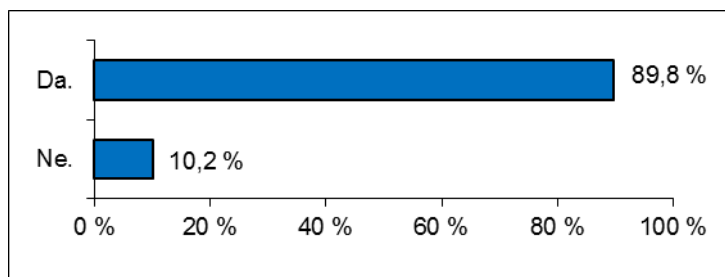
Računalniški program *Prijava na NPZ in Vpis* je za večino ravnateljev ustrezen, saj ga ocenjujejo s povprečno oceno **4,4** (leta 2014: 4,4). Najpogostejši komentarji nanj so (skupaj 15 od 449 oziroma 3,3 %), da je večkrat nedostopen zaradi preobremenjenosti, da ni primeren za tiskanje potrdil in prenos podatkov (zapleten način priprave XML-datotek, ni usklajen s programi za vodenje e-dokumentacije, e-asistentom in Lopolisom), ne zajema vseh posebnosti, manjkajo izračuni povprečnih ocen in seštevke ocen od 7. do 9. razreda.

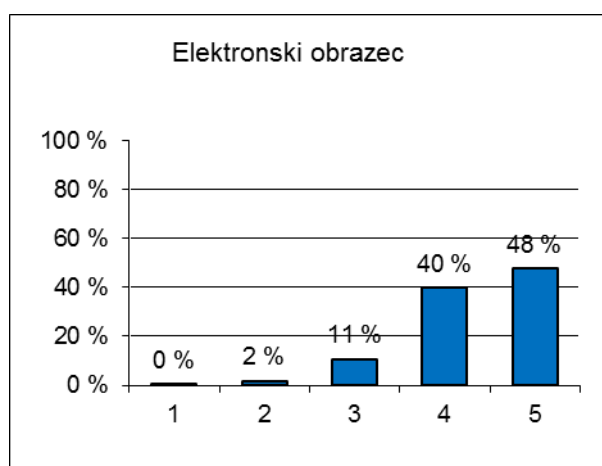
9 Prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami

Prilagojeno izvajanje NPZ-ja je v šolskem letu 2014/2015 potekalo na 403 šolah, ki so odgovarjale na anketo, oziroma 89,8 % (leta 2014: 91,5 %; leta 2013: 82,3 %; leta 2012: 82,7 %; leta 2011: 84,3 %).

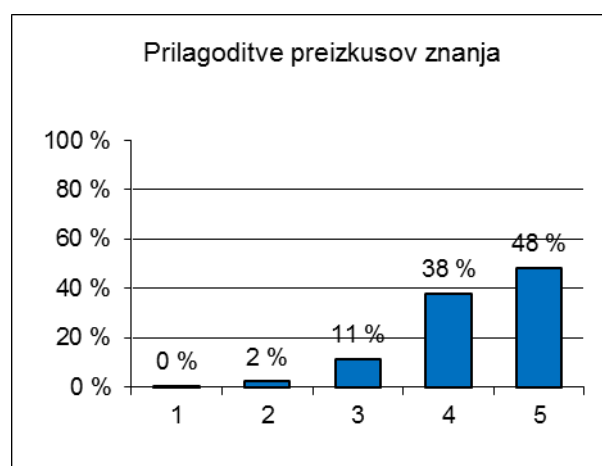
Odgovor	Število	Odstotek
Da.	403	89,8 %
Ne.	46	10,2 %
Skupaj	449	100,0 %

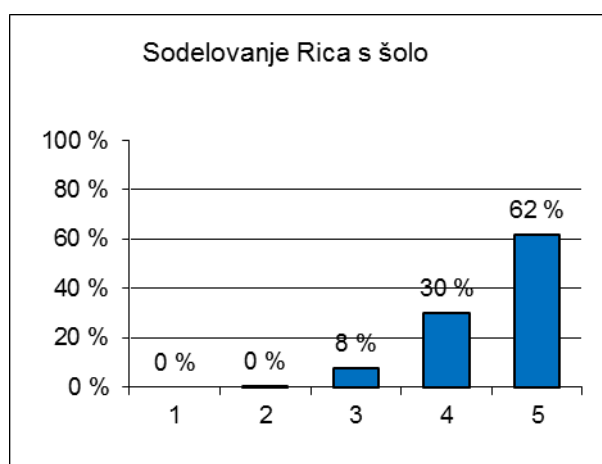
V nadaljevanju so predstavljene porazdelitve ocen za elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami, za prilagoditve preizkusov znanja ter za sodelovanje Rica in šol pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami.

Povprečna ocena je **4,3** (leta 2014: 4,4).

Povprečna ocena je **4,3** (leta 2014: 4,3).

Povprečna ocena je **4,5** (leta 2014: 4,6).

Ravnateljji pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami tako kot lani z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica s šolo (ocena: 4,5). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*; ocena: 4,3) in prilagoditvam preizkusov znanja (ocena: 4,3).

V nadaljevanju navajamo najpogostejše pripombe oziroma predloge ravnateljjev:

- Elektronski obrazec (pripombe: 22 od 403 oziroma 5,5 %; predlogi: 10 oziroma 2,5 %): je v redu, dober, enostaven, pregleden, razumljiv, ustrezen, ponekod nejasen, kompliciran, ni prijazen za uporabnika (moral bi biti enostavnejši); težava je z razdrobljenostjo prilagoditev glede na značilnosti in specifike učencev, manjkajo nekatere kombinacije prilagoditev, premalo fleksibilen glede na individualne potrebe učencev (v preglednico naj se zapišejo dodatne prilagoditve), pri vnosu je potrebna dodatna tehnična podpora, Ric bi lahko sam pridobil podatke na osnovi izdanih odločb (predlog je, naj sodelavci ZRSŠ prenesejo podatke o prilagoditvah v elektronski obrazec po izdaji odločb), navodila za »pomočnike« naj bodo natančnejša.
- Prilagoditve preizkusov znanja (pripombe: 31 od 403 oziroma 7,7 %; predlogi: 11 oziroma 2,7 %): v redu, ustrezne, usklajene z odločbo učenca, nekatere prilagoditve so bile odveč, nabor prilagoditev je preobsežen (prilagoditve naj bodo enostavne in prepuščene šolam), preizkusi na formatu A3 so neprimerni, dodatni listi so se kopirali na šolah (predlog je, naj bodo v prihodnje del preizkusa), preizkusi so za učence premalo razumljivi, predolgi, prezahtevni in ne omogočajo, da učenci pokažejo svoje znanje (prilagoditve naj bodo tudi vsebinske, preizkus naj bo krajši ali pa naj bodo učenci oproščeni opravljanja NPZ), učenci z govorno-jezikovno motnjo naj imajo možnost pisanja na zelenem papirju, učenci naj naloge rešujejo na zgoščenki, učenci z močno disleksijo naj imajo pomočnika bralca.
- Sodelovanje Rica s šolo (pripombe: 14 od 403 oziroma 3,5 %; predlogi 1 oziroma 0,2 %): (zelo) dobro, ažurno, odzivno.

10 Dodatna informacija o dosežkih učencev šole na NPZ-ju in o kakovosti vrednotenja učiteljev

Z vprašanji od 10.1 do 10.14 v **preglednici 10.1** smo želeli izvedeti, kakšno pozornost namenjajo učitelji dodatni informaciji o dosežkih učencev njihove šole pri NPZ-ju.

Preglednica 10.1: Dodatna informacija o dosežkih pri NPZ-ju

VPRAŠANJE	DA 2015 (število)	NE 2015 (število)	DA 2015 (delež)	DA 2014 (delež)	DA 2013 (delež)	DA 2012 (delež)
10.1 Ali učiteljem posredujete analize o dosežkih učencev vaše šole pri NPZ-ju, ki jih pripravi Ric in so objavljene na spletni strani eRic?	448	1	99,8 %	99,3 %	99,1 %	99,1 %
10.2 Ali na šoli analizirate dosežke učencev vaše šole?	447	2	99,6 %	100,0 %	99,3 %	99,3 %
10.3 Ali pri pripravi analize dosežkov NPZ-ja sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se preverja?	432	17	96,2 %	95,2 %	95,1 %	95,1 %
10.4 Ali na šoli opravite analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju in poskušate poiskati vzroke za odstopanja?	408	41	90,9 %	88,8 %	87,4 %	89,6 %
10.5 Ali na šoli opravite primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije?	329	120	73,3 %	70,7 %	62,8 %	59,9 %
10.6 Ali na šoli opravite primerjavo dosežkov pri NPZ-ju po letih?	349	100	77,7 %	78,7 %	72,6 %	72,5 %
10.7 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite učiteljskemu zboru na šoli?	443	6	98,7 %	98,4 %	98,2 %	98,2 %
10.8 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite svetu staršev?	404	45	90,0 %	92,7 %	88,6 %	89,4 %
10.9 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ-ja?	267	182	59,5 %	55,4 %	61,2 %	63,6 %
10.10 Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ-ju del procesa samoevalvacije na šoli?	379	70	84,4 %	83,5 %	81,6 %	83,6 %
10.11 Ali ste opravili analizo kakovosti vrednotenja učiteljev z vaše šole?	124	325	27,6 %	29,3 %		
10.12 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju upoštevate pri načrtovanju dela učiteljev za naslednja šolska leta?	394	55	87,8 %	89,5 %	91,7 %	90,7 %
10.13 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju umeščate v <i>LDN</i> in <i>Razvojni načrt šole</i> ?	378	71	84,2 %	88,3 %	83,9 %	84,3 %
10.14 Ali pripravite sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju?	367	82	81,7 %	80,5 %	80,3 %	80,9 %

Ravnatelje, ki so odgovorili, da pripravijo sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev svoje šole (**vprašanje 10.14**; 367 ravnateljev), smo vprašali, kaj sintezno poročilo zajema. Med sedmimi ponujenimi vsebinami so lahko izbrali eno ali več možnosti (**preglednica 10.2**), obenem pa so lahko zapisali tudi druge odgovore.

V letu 2015 je aktivnosti, ki so povezane z dodatno informacijo pri NPZ-ju, izvajalo približno enako število šol kakor v letu 2014. Sintežno poročilo (10.14) o analizi dosežkov učencev šole največkrat zajema primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni (76,8 %), ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje (68,8 %), navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem (54,8 %), poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo doseganja ciljev/standardov za šolo/razred (54,1 %), primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije (46,1 %), primerjalno analizo dosežkov po letih (42,5 %) in analizo odstopanj med pričakovanim in doseženim znanjem (41,9 %). Šole v manjši meri opravljajo tudi primerjalne analize dosežkov med oddelki/skupinami istega razreda, po učnih skupinah, analizirajo povezanost s šolskimi ocenami (in iščejo razloge za odstopanja od dosežkov NPZ), analize po tipih nalog, ugotavljajo, kako na dosežke NPZ vpliva socialno okolje, podpora staršev, odnos učencev do dela. Na eni šoli analizirajo tudi dosežke posameznikov, ki odstopajo navzgor ali navzdol, v poročilo pa bo vključena tudi analiza NPZ, ki so jo naredili učenci sami.

Preglednica 10.2: Kaj zajema sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev?

ODGOVOR (vprašanje 10.15)	Število 2015	Delež 2015	Delež 2014	Delež 2013	Delež 2012
Primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni.	345	76,8 %	76,9 %	76,9 %	77,2 %
Poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo o doseganju ciljev/standardov za šolo/razred.	243	54,1 %	57,7 %	57,6 %	57,0 %
Analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.	188	41,9 %	47,1 %	46,9 %	45,0 %
Navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.	246	54,8 %	60,2 %	57,4 %	62,1 %
Ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje.	309	68,8 %	71,6 %	68,4 %	70,5 %
Primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije.	207	46,1 %	44,9 %	39,7 %	36,4 %
Primerjalno analizo dosežkov pri NPZ-ju po letih.	191	42,5 %	42,8 %	42,4 %	43,9 %

Predstavljeni so tudi drugi komentarji na NPZ (51 komentarjev), ki so jih lahko zapisali ravnatelji. Zaradi raznolikosti so objavljeni v celoti (**preglednica 11**).

Preglednica 11: Drugi komentarji na NPZ

11. KOMENTARJI (51 odgovorov)
<p>1. Ob objavi rezultatov posameznih učencev in državnega povprečja manjka povprečje po predmetih in oddelkih za šolo – to si moramo ob vsej računalniški podpori računati peš ali pa čakati cel teden na te podatke. 2. Po poizvedbah ne dobimo podatkov posebej o spremembah, med vsemi učenci si moramo sami poiskati posamezne učence, prejšnje in novo število točk in narediti primerjavo ... 3. Tale anketa je preobsežna in marsikatero vprašanje brez smisla, zahtevana pa že pred zaključkom NPZ (šele jutri dobimo spremembe po poizvedbah in analizo za 6. r.) in v času največjih delovnih obremenitev na šoli. Poleg tega je tudi tokratna vaša 'depeša' tistim, ki DAN PRED ROKOM še nismo poslali poročila, povsem neprimerna. 4. Ponovno sprašujem, kje je uzakonjeno, da je tole poročilo OBVEZNO izpolniti? 5. Neprimeren je bil letos tudi odnos Rica do šol, ki nismo navedle vseh zahtevanih učiteljev za vrednotenje NPZ. Niste upoštevali, da učitelji poučujejo po več predmetov in jih zato nismo prijavili za vse, da nekateri še nikoli niso poučevali 6. razredov (vrednotiti pa so morali) ipd. Zaupati bi morali ravnateljem, da sami kompetentno izberejo primerne učitelje za vrednotenje. 6. Šole pričakujemo, da po izpolnitvi zamudnega vprašalnika pripombe upoštevate.</p>
<p>Anketa je deloma nekonsistentna sama s sabo. Ponavlja se vsako leto, vloga NPZ-jev pa se ne spreminja. Učitelji – tudi tisti s 30-letnimi izkušnjami – ne vidijo smisla v taki obliki. Njihovega mnenja se nikoli ne sliši. Odgovarjati pa je potrebno na prepodrobne ankete, katerih ugotovitve ne vemo, če na kaj vplivajo. SPLOŠNO MNENJE O NPZ: Zagovarjam jih le zato, ker čakam, da bodo končno služili primerjavi generacije, ki bo slej ko prej MORALA nastopiti. Učencev tega ne moremo obvarovati, sicer jih bo na koncu, ko bo potrošenega še precej denarja za (morda) nepravo šolanje, PRIMERJAL TRG. Kolikor vem, je slaba korelacija med dosežki na NPZ-jih in šolskimi ocenami, če pa nimajo primerne pristopa do NPZ-ja, pa tudi med njihovim dejanskim znanjem. Zelo neprimerno je govoriti, da je ta odnos pa stvar šole, češ, če bi na šoli bolje znali, bi se pa učenci tega lotili resneje. To je (samoupravni) privid.</p>
<p>Če imamo NPZ, potem naj imajo za učence večjo motivacijsko vrednost. Ali ena od ocen ali karkoli. Tako pa se nekateri potrudijo, drugi oddajo pa prazne liste. Takšni rezultati zaradi tega niso nobena primerjava dela tako med učitelji kot šolami.</p>
<p>Glede na to, da so sedaj učitelji plačani za svoje naloge, ki jih vrednotijo, se mi zdijo potrdila o e-vrednotenju nepotrebna, saj so tako 2x nagrajeni za isto delo.</p>
<p>Letos se je prvič zgodilo, da naši učenci niso bili motivirani za reševanje NPZ. Le z veliko dodatnega prigovarjanja in vložene energije v dodatno motivacijo nam je nekako uspelo. Resno je treba razmisliti o pomenu NPZ – kaj konkretno bo imel učenec od tega. Na žalost se družba prehitro spreminja in nekaj delati brez »plačila« za otroke nima več pomena.</p>
<p>Letošnji mediji in »gonja« o vrednosti NPZ in plačilu vrednotenja je bila za NPZ predvsem negativna. MIZŠ, Ric in vsi ostali vpleteni si tega ne smejo več dovoliti. Pravila igre so vedno znana na začetku.</p>
<p>Menim, da bi bilo potrebno vrednotiti tudi delo osebe, ki je zadolžena za celotno izvedbo NPZ na šoli, saj je tudi s tem tekom leta zelo veliko dela (spremljanje in izvedba vseh aktivnosti v skladu s koledarjem ...). Zanimljivo pa tudi ni delo pomočnika za e-vrednotenje na šoli.</p>
<p>Menim, da bi morali zaradi visokih stroškov, ki jih NPZ-ji zahtevajo, le-te preprosto ukiniti, ali jih izvajati le za 6. razred.</p>
<p>Morda bi bilo dobro narediti analizo, zakaj so rezultati NPZ precej slabši kot uspehi učencev. Morda so prezahtevni? Morda so kriteriji ocenjevanja na šolah prenizki zaradi pritiska staršev, ker se učenci v srednje šole vpisujejo s številkami, in ne z znanjem. Za vpis v srednjo šolo predlagam, da bi eno tretjino upoštevali ocene, eno tretjino NPZ in eno tretjino, kar želi dobiti srednja šola ...</p>
<p>Menim, da se je MIZŠ prenaglil, ko je odobril plačilo za vrednotenje učiteljem. Ravnatelji imamo z NPZ veliko več dela, pa za to nismo posebej plačani!</p>

11. KOMENTARJI (51 odgovorov)

Na vpogled za starše ni bilo nobenega starša 6. in 9. razreda. Ali lahko zahtevamo najavo staršev za vpogled?

Nacionalnemu preverjanju znanja je potrebno dati drugačen pomen, oziroma ga je potrebno umestiti v sistem izobraževanja tako, da bodo učenci motivirani za reševanje nalog, da jim ne bo popolnoma vseeno in da to ne bo zgolj le ena od povratnih informacij o njihovem znanju. Zbiranje informacij o znanju učencev na takšen način je absolutno predrago.

Naloge pri NPZ ne dajejo povratne informacije, kaj so se učenci naučili za življenje. Pisni preizkus iz tehnike in tehnologije ne preverja spretnosti in veščin na tem področju, kar je bistveno za ta predmet. NPZ so še vedno preveč osredotočeni na faktografsko znanje in premalo na uporabnost. Favorizirata se predmeta slovenščina in matematika. Morali bi biti preverjeni vsi predmeti, ne samo ta dva. Navodila za reševanje nalog in za popravljanje so včasih dvoumna oziroma jih je mogoče tolmačiti na več načinov.

Naši učitelji so podali predlog, da bi se pri sestavi in izbiri nalog ter točkovnika bolj upoštevalo mnenje in pripombe stroke.

Ne glede na vsa medijska poročila o NPZ osebno verjamem v smiselnost in koristnost NPZ. Učitelji (šole), ki želijo dobiti povratno informacijo o svojem delu, jo lahko dobijo (lahko si pa tudi zatiskamo oči). Kdor želi izboljšati kakovost dela, to lahko stori. Kot slabost vidim le to, da se učitelji zelo slabo znajdejo med vso množico statističnih podatkov in večina od njih težko ustrezno interpretira dosežke svojih učencev. Morda tudi to vpliva na to, da precej učiteljev ne vidi pravega smisla v NPZ.

Ne morem verjeti, da lahko učitelj, ki vrednoti naloge (npr. letos pri nemščini), naredi toliko napak pri točkovanju pravih in nepravilnih odgovorov, točkovanje besedilnega dela pa sploh ni primerljivo (vsaj v našem primeru). Naslednji problem je neodgovornost tistih učiteljev, ki npr. kar med vrednotenjem odstopijo in prepozno sporočijo, ali pa sploh ne, da naslednjih nalog ne bodo več vrednotili. Enostavno odnehajo, to je nesprejemljivo.

Ne vidimo smisla vabiti starše na vpogled, letos se jih ni udeležil nihče.

NPZ bi morali imeti veljavo! Vsaj ena ocena v redovalnici, ne toliko pri omejitvah za vpis v srednje šole. Za učence jih je potrebno osmisliti. Angleščina v 6. razredu ni smiselna – prevelike razlike med regijami, socialno okolje, vpliv predznanja (različno število let učenja). Če že tuji jezik, potem v 9. razredu. NPZ je koristen zaradi sestavljanja nalog, seznanjanja s kriteriji, sodelovanja aktiva itd. Osmisliti ga je potrebno tudi zaradi učencev, da bodo v njem videli večjo vrednost.

NPZ bi moralo imeti smisel tudi za učence! Brez njihovega motivacijskega naboja je vse ostalo dimna zavesa.

NPZ je po mojem mnenju potreben in uporaben. Ima dve veliki napaki: 1. Rezultati ne štejejo nikjer, zato se učenci potrudijo ali pa tudi ne in slika ni realna. 2. Zbirokratiziran postopek izvajanja z vsemi možnimi izjavami o tajnosti in podobno so v posmeh avtonomiji učiteljev in tudi ravnateljev.

NPZ je potrebno dati večjo veljavo v sistemu vrednotenja. Če ni ocene, učenci niso motivirani za reševanje. E-vrednotenje je bilo izvedeno pomanjkljivo glede števila NPZ-jev, ki so bili določeni na posameznega učitelja.

NPZ naj bo POGOJ za vpis v srednje šole, ni motivacijski, za učence nima TEŽE. Z rezultati se NE obremenjujejo.

NPZ naj ima večjo veljavo in popravljanje naj se ne plačuje.

NUJNO! Dati NPZ pomembno težo: npr. del zaključne ocene, pogoj za dokončanje OŠ.

Odkar lahko starši dostopajo do ovrednotenih preizkusov znanja doma, se mi zdi vpogled v šoli nekoristen (prišel je samo en starš). Posamezni bralci besedila pri slušnem razumevanju pri angleščini so brali različno glasno. Posamezni deli besedila so bili »hrupni«, posamezni slabo slišni.

Osmislite že enkrat NPZ za učence. Ali naj pomeni zaključno oceno ali naj bo kriterij za vpis v srednjo šolo. Brez motivacije vsakega posameznika ni truda za rezultat in ga nikoli ne bo!

OŠPP – vprašalnik ne ustreza povsem za tehtno oceno o kvaliteti izvedbe NPZ.

11. KOMENTARJI (51 odgovorov)

Povečati bo potrebno nadzor nad izvajanjem NPZ-ja, ker povsod ne upoštevajo navodil. Primeri: Po preverjenih informacijah so na nekaterih šolah naročili učencem, naj pridejo pisat NPZ samo tisti, ki mislijo, da bodo dobro pisali. Ponekod prepričujejo učence, da NPZ-ji niso obvezni. Na eni šoli je nadzorna učiteljica med izvajanjem NPZ-ja odšla iz učilnice iskat CD in medtem pustila učence same. Vemo za primer, ko so učenci dan pred NPZ iz določenega predmeta že pri pouku za vajo odpisali isti preizkus, ki se je izvajal naslednji dan. Zaradi tega rezultati na državni ravni niso objektivni.

Pozitivno je, da so bili učitelji za opravljeno delo finančno nagrajani.

Predlagam, da se NPZ znova uveljavi in dobi večji pomen (upoštevanje pri zaključni oceni predmeta, del zaključne ocene predmeta, vpliv na vpis v srednje šole), saj je odnos do reševanja nalog s strani učencev zelo slab. Kljub vsemu trudu, ki ga vložimo učitelji, so rezultati mnogokrat nižji od pričakovanih ravno zaradi tega, ker rezultat NPZ ni nikjer upoštevan. Poleg tega ni nobenih sankcij, če učenci na dan pisanja ne pridejo v šolo, čeprav je NPZ obvezen.

Predlagamo, da se pri vrednotenju upoštevajo tudi naloge, ki vsebujejo več besed, kot pa je zahtevano. Učenec lahko napiše popolnoma briljanten odgovor, a ima besedo preveč in ne dobi točke. Zdi se nam, da je to dlakocepstvo in nima nobenega smisla iskanja znanja, ampak samo odklanja in niža motivacijo. Sestavljalci nalog naj bodo bolj življenjski.

Predlog: analiza o smiselnosti NPZ-jev glede na njihov pomen, primerjava rezultatov v času, ko so se upoštevali za vpis v srednje šole in po tem času, manj administracije.

Pri e-vrednotenju so nekateri ocenjevalci postavljali znake prek napačne rešitve, tako da se ni videlo, kaj je spodaj.

Pričakujem, da se bo s 1. septembrom začela strokovna, argumentirana in poglobljena razprava o obliki in načinu NPZ. Sam mislim, da je NPZ smiseln na državni ravni, a metode in postopke je potrebno spremeniti. Čeprav lahko zapišem, da Ric dela korektno in da mora biti ta debata na sistemski ravni.

Razmisliti je treba o pomenu izvajanja NPZ-ja.

Rezultati NPZ-jev bi morali imeti večjo veljavo pri vpisu v srednjo šolo, lahko bi jih spremenili v oceno in vpisali v redovalnico. Ta ocena bi nadomestila eno pisno oceno. Prav je, da NPZ ostane, vendar z večjo vrednostjo in pomenom.

Spoštovani! Začnimo se pogovarjati o ukinitvi NPZ-jev ali spremembi, ker se ne izvaja pod enakimi pogoji.

Starši so se na svetu staršev spraševali, kakšen je smisel NPZ-jev v devetem razredu, saj so rezultati raznih tekmovanj dovolj velik pokazatelj dela z učenci.

Stroka bi morala narediti temeljito in poglobljeno analizo o smiselnosti NPZ v tej obliki. Kljub temu da kot ravnatelj motiviram učitelje, da se NPZ izvede korektno in temeljito, v skladu z navodili, pa ugotavljam, da je motivacija in zanimanje za NPZ pri učencih in starših zelo upadla. Tudi učitelji na šoli ne vidijo več smisla v tem, da je NPZ namenjen samo pridobitvi neke dodatne informacije o učenčevem znanju. Rezultati NPZ-ja bodo morali v sistemu dobiti večjo težo, sicer bo motivacija še padala. Menim, da vsak dober učitelj točno ve, kakšno je znanje posameznih učencev. Če država potrebuje neki pregled stanja oz. znanja učencev, pa bo morala NPZ-je dodatno osmisliti. Zavedam se, da naloga ni lahka, se pa bojim, da v kolikor do sprememb ne bo prišlo, bodo NPZ-ji izgubili ves smisel, ker ne bodo prikazovali dejanskega znanja, ampak odnos učencev/učiteljev do NPZ. Odkar NPZ nima neke »teže«, se učenci malo zanimajo za rezultate, ki so jih pridobili na NPZ-ju, še manj njihovi starši. Število poizvedb se zmanjšuje, ker učencem rezultat vedno manj pomeni, čeprav jih spodbujamo, jim dajemo priznanja tistim, ki dosežejo izjemen rezultat na NPZ-ju. Skratka – ustaviti se, narediti temeljito analizo, vključiti učitelje, da povedo svoje stališče, svoja opažanja in predloge, in jih slišati. Sam sistem je organizacijsko dober – od gradiv, navodil, logistike – zato je škoda, da ne bi zadeve osmislili in ji dali težo.

Škoda denarja, časa, energije, papirja ... glede na težo NPZ.

Učence je zelo težko motivirati za reševanje preizkusov. Nekateri učenci samo nalepijo šifro, preizkus pa pustijo prazen.

11. KOMENTARJI (51 odgovorov)

Preizkusi za slovenščino so po mnenju učiteljev vse kaj drugega, kot samo znanje slovenščine. V preizkusu so naloge, ki ne preverjajo znanja slovenskega jezika, ampak vse kaj drugega. Premalo je tudi slovnice. Še slabše kot lani, ko je že bilo slabo.

Učenci ne jemljejo resno preverjanja, ker rezultati ne vplivajo na nič. Njim šteje ocena.

Učitelji so bili zadovoljni s plačilom opravljenega dela.

Učitelji so imeli ponovno za vrednotenje veliko nalog, kar pomeni, da kljub plačilu nekatere šole niso dale dovolj ocenjevalcev ali pa morda sploh nobenega. Predlagam, da naj za toliko, kot je učencev oz. nalog za vrednotenje na posamezni šoli, vsaka šola zagotovi minimalno število učiteljev, ne glede na to, kakšno je stališče posameznega ravnatelja in šole. Na tem mora vztrajati MIZŠ, dokler so NPZ-ji v programu OŠ.

Veliko večja odgovornost učiteljev, ki imajo redno NPZ-je. Preveč administracije. Učenci ne posvečajo velike pozornosti NPZ-jem. Nalog, ki zahtevajo veliko pisanja (slovenščina), učenci sploh ne rešujejo.

Vprašalnik se nanaša samo na proces (organizacija, izvedba) NPZ, ne pa na sestavo testov, na katere imajo učitelji praktiki številne pripombe.

Vrednost NPZ-jev ni izenačena na državnem nivoju, motivacija za izpolnjevanje te naloge je za učence različna po regijah, tretji predmet v 9. razredu bi moral biti enotno določen ...

V redu.

Zakaj je potrebnih 5 praznih strani pri slovenščini v 6. razredu?

Zelo veliko dela je z organizacijo in izvedbo NPZ na šoli, enako z natančno analizo in posredovanjem podatkov različnim javnostim. Za dodatno delo pa so finančno ovrednoteni le neposredni izvajalci vrednotenja NPZ. Pričakujemo enotne kriterije za vse vključene, ki so odgovorni za izvedbo NPZ-ja.

POVZETEK

Na anketo za ravnatelje osnovnih šol je odgovarjalo 449 ravnateljev, to je 93,2 % ravnateljev vseh izobraževalnih ustanov (482), ki so v šolskem letu 2014/2015 izvajale NPZ v 6. in/ali 9. razredu. Po regijah se deleži sodelujočih gibljejo od najmanj 83,3 % (Spodnjeposavska regija) do največ 100,0 % (Zasavska, Notranjsko-kraška in Goriška regija).

Stališča ravnateljev do NPZ-ja. Večina ravnateljev upošteva dosežke NPZ-ja pri načrtovanju prihodnjega dela (90,4 %; odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*). Nekoliko manjšemu številu ravnateljev se zdi NPZ smiseln in koristen, ker daje učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca (86,0 %), hkrati pa menijo, da bi moral imeti dosežek učenca pri NPZ-ju večjo veljavo (90,6 %). Nekoliko manj kakor 80 % jih meni, da so izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, za učitelje koristna (78,2 %) in da daje NPZ učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela (75,7 %). Okoli 70 % se jih strinja s trditvami, da NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli (71,9 %). Manj kakor 70 % se jih strinja s trditvami, da NPZ odkriva šibka oziroma močna področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti (69,9 %; 67,7 %) ter, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja (65,5 %), najmanj pozitivno mnenje pa imajo ravnatelji o tem, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku (52,1 %).

Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta. Osnovne šole imajo možnost, da poleg tretjega predmeta, ki ga minister določi za NPZ na njihovi šoli, po končanem preverjanju prostovoljno izvedejo NPZ tudi iz drugih tretjih predmetov. Med 458 šolami, ki so v šolskem letu 2014/15 izvajale NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu, jih je na anketo odgovorilo 428 (93,4 %). Od teh jih NPZ-ja iz tretjega predmeta ni prostovoljno izvedlo 318 (74,3 %; leta 2014: 75,4 %), 110 šol pa je to možnost izkoristilo: NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 60 šol, iz dveh tretjih predmetov 24 šol, iz treh tretjih predmetov 22 šol in iz štirih tretjih predmetov 4 šole. Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ-ja iz tretjega predmeta je bilo 190 (leta 2014: 184); od tega 52 iz angleščine, 48 iz kemije, 44 iz državljanske kulture in etike, 28 iz tehnike in tehnologije in 18 iz nemščine.

Težave pri izvedbi NPZ-ja. Največ težav pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2014/2015 je bilo povezanih s slabšo motivacijo učencev za NPZ (leta 2015: 25,2 %; leta 2014: 24,7 %). Razloge zanjo pripisujejo temu, da učenci v NPZ-ju ne vidijo smisla, ne jemljejo ga resno, ker ne prepoznajo njegovega pomena – dosežki se ne upoštevajo nikjer, povratna informacija pa jim ne pomeni ničesar. Manj pogosto pišejo, da do NPZ-ja kažejo odklonilni odnos tudi starši učencev. Za povečanje motivacije učencev predlagajo, naj se pomen NPZ-ja spremeni in da naj pridobi na veljavi. Dosežki naj se upoštevajo bodisi pri šolski oceni bodisi pri vpisu na srednje šole ali pa naj bodo eden od kriterijev za štipendiranje nadarjenih. Ravnatelji bi NPZ v šolsko oceno vključili na več načinov: kot eno od šolskih (pisnih) ocen pri predmetu, kot zadnjo pisno oceno pri predmetu ali kot zaključno oceno pri predmetu. Nekateri ravnatelji se zavzemajo za ukinitvev NPZ-ja.

Slabšo motivacijo učiteljev za NPZ (leta 2015: 9,6 %; leta 2014: 10,3 %) najpogosteje povezujejo s tem, da učitelji v njem ne vidijo smisla, ker se rezultat nikjer ne upošteva, z nemotiviranostjo učencev za NPZ in posledično slabšimi dosežki, s povečano dodatno

obremenitvijo za učitelje in z delom, ki je premalo cenjeno in vrednoteno. Za izboljšanje predlagajo, naj dosežki NPZ v bodoče pridobijo na pomenu.

Pogosteje opažene težave se bile tudi zaradi vrednotenja NPZ-jev (8,5 %). Več ravnateljev je izpostavilo nejasnosti v zvezi s plačilom za učitelje, ki da naj bo v prihodnje vnaprej dogovorjeno na sistemski ravni. Nekateri ravnatelji menijo, da je bilo plačilo prenizko (predvsem pri tretjem predmetu), drugi, naj se ohrani v sedanji višini, tretji, naj učitelji ocenjevalci, ki površno opravljajo svoje delo, ne bodo upravičeni do (polnega) zneska plačila, četrti predlagajo, naj bo plačano tudi delo e-pomočnika in delo za izvedbo NPZ-ja na šoli, eden pa je zapisal, da učiteljem za plačilo ni bilo priznanih dovolj preizkusov (trije premalo). Pogosteje omenjajo tudi obremenjenost in dodatno delo učiteljev, preveliko število nalog za vrednotenje pri slovenščini in angleščini, nejasna navodila za vrednotenje (sporne in nekonsistentne rešitve, ki jih tudi člani komisij ne vrednotijo enako) – predlogi so, naj bodo naloge sestavljene tako, da bodo dopuščale enoznačne odgovore, oziroma naj se nudi strokovna pomoč komisijam, ki pripravljajo naloge. Več ravnateljev je zapisalo, da so pri vpogledih in poizvedbah opazili več tehničnih in vsebinskih napak ocenjevalcev kot v preteklih letih – en ravnatelj izraža dvom, da je vsak učitelj primeren za vrednotenje, drugi menijo, da je treba vrednotenje opraviti brez napak, vsem pa je skupno to, da je treba pred vpogledi vzpostaviti več nadzora nad ocenjevalci in da naj se jih tudi obvešča o njihovih napakah. Trije ravnatelji so zapisali, da ne vrednotijo vsi učitelji (tudi šole niso prijavile vseh) in predlagajo, da mora biti to obveza za vse.

Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja je bila v nekaterih primerih motena (leta 2015: 4,7 %; leta 2014: 5,5 %) zaradi pomanjkanja prostorov in učiteljev (veliko jih je bilo v nadzoru). En ravnatelj predlaga, naj NPZ traja eno šolsko uro, drug pa, naj učenci s posebnimi potrebami pišejo NPZ v večjih skupinah. Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja je bila največkrat motena (leta 2015: 3,3 %; leta 2014: 5,3 %) zaradi pomanjkanja prostorov, predvsem zaradi velikega števila učencev s posebnimi potrebami, ki so bili razporejeni v veliko število skupin, kar je bil tudi glavni razlog za premajhno število nadzornih učiteljev (leta 2015: 2,4 %; leta 2014: 3,2 %). Za odpravo težav en ravnatelj predlaga, naj bodo učenci, ki potrebujejo bralca, v enem prostoru z enim bralcem, drug, naj se učenci s posebnimi potrebami združijo v večje skupine, in tretji, naj učenci s posebnimi potrebami pišejo v skupini z enim nadzornim učiteljem.

Nekaj težav je bilo tudi s Pošto Slovenije (leta 2015: 0,7 %; leta 2014: 1,8 %), ki je ali dostavila premalo poštnih vreč, zamujala s prevzemom gradiva ali pa je bila slabo obveščena o datumih izvajanja NPZ-ja. Težavi pri načinu pakiranja preizkusov (leta 2015: 0,4 %; leta 2014: 1,4 %) sta bili skupno pakiranje preizkusov za matično in podružnično šolo (šola predlaga, naj bodo paketi pripravljani za vsako enoto posebej) ter natrgana vrečka.

Čas izvedbe NPZ-ja je sodeč po odgovorih ravnateljev za večino šol ustrezen (težave leta 2015: 1,3 %; leta 2014: 1,4 %). En ravnatelj je napisal, da je maj za izvedbo neustrezen in predlaga april, drug se ne strinja z izvajanjem NPZ-ja takoj po počitnicah, tretji predlaga, naj zaradi organizacije dela na šoli NPZ poteka 45 minut, četrti, naj se začetek izvajanja prestavi na 8. uro, peti pa, naj se NPZ izvaja takrat, ko ni pouka.

Najpogostejši razlogi za težave pri izvedbi NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami (leta 2015: 6,7 %; leta 2014: 7,1 %) so bili: veliko učencev s posebnimi potrebami, pomanjkanje prostorov in nadzornih učiteljev (ravnatelji predlagajo, naj se posamezni učenci s podobnimi motnjami združijo v manjše skupine oz. manjše skupine naj se združijo v večjo) ter predolga in preveč zgoščena besedila pri slovenščini.

E-vrednotenje. Analizirali smo odgovore tistih šol, na katerih se je v šolskem letu 2014/2015 izvajalo e-vrednotenje (427 šol oziroma 93,4 % od 457 šol z e-vrednotenjem).

Informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje. Ravnatelji ocenjujejo informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje z visokimi povprečnimi ocenami na lestvici ocen od 1 (nezadostno) do 5 (odlično): informacije, ki so jih šole pred e-vrednotenjem prejele z Rica – z oceno 4,4 (leta 2014: 4,4); predstavitev e-vrednotenja na rednih srečanjih predstojnikov v okviru OE ZRSŠ-ja – 4,2 (leta 2014: 4,2); usposobljenost pomočnika za e-vrednotenje – 4,5 (leta 2014: 4,6); usposobljenost učiteljev za e-vrednotenje – 4,2 (leta 2014: 4,2) in gradivo, objavljeno na eRicu za učitelje – 4,5 (leta 2014: 4,5).

E-vrednotenje s programom Scoris Assessor. Podpora ravnateljev za e-vrednotenje se je po njegovi izvedbi močno povečala. Pred uvedbo 2013 je e-vrednotenje podpiralo 68 % ravnateljev, po izvedbi 2015 pa 87 %. Šole so e-vrednotenje organizirale na različne načine, najpogosteje so učitelji istega predmeta z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno doma (38,4 %) ali pa so učitelji istega predmeta z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno v šoli (20,1 %). Učitelji so največkrat izvajali e-vrednotenje v šoli, izven pouka (51,1 %) ali pa doma, čeprav so imeli možnost vrednotenja v šoli (46,7 %). Večina ravnateljev je odgovorila, da jih ne moti, da imajo pooblaščenici sodelavci Državnega izpitnega centra vpogled v delo učiteljev med e-vrednotenjem (94,8 %). Tisti, ki jih vpogled moti (5,2 %), so kot razlog navajali podcenjevanje nezaupanje v delo učiteljev.

Zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem. Postopki za zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem (vaja, standardizacija, kontrolno ocenjevanje) se zdijo popolnoma razumljivi 74,2 %, delno razumljivi 25,3 % in nerazumljivi 0,5 % ravnateljev (leta 2014: popolnoma razumljivi 77,4 %; delno razumljivi 22,4 %; nerazumljivi 0,2 %).

Mnenja ravnateljev v zvezi s postopki za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja so zelo raznolika: največ jih izpostavlja vsebinske napake pri vrednotenju (tudi pri nedvoumnih odgovorih), neusklajeno vrednotenje ocenjevalcev, še posebej daljših odgovorov, neupoštevanje dodatnih navodil v točkovnikih, »togost« pravilnih odgovorov pri slovenščini, nepopolna moderirana navodila za vrednotenje, zahtevnejše vrednotenje slabše sestavljenih nalog, različna tolmačenja pomočnikov glavnega ocenjevalca na podobna vprašanja, nestrinjanje z glavnim ocenjevalcem glede točkovanja odgovorov, več porabljenega časa za vajo in standardizacijo pri slovenščini, težave učiteljev, ki vrednotijo prvič. Predlagajo, naj se vaja izpusti za tiste, ki ne vrednotijo prvič, oziroma naj bodo organizirana dodatna izobraževanja za tiste, ki to opravljajo prvič, učitelji naj za svoje delo prevzamejo večjo odgovornost, za en dan naj se podaljša čas za vrednotenje (vnos popravkov), ravnatelju in računalničarju naj bo omogočen dostop do aplikacije, da se bosta z njo lahko seznanila.

Mnenja nekaterih ravnateljev so bila pozitivna – zapisali so, da so bili odgovori na vprašanja učiteljev ažurni ter da so postopki kakovosti dovolj jasni, enostavni in uporabniku prijazni.

Vpogledi in poizvedbe. Večina ravnateljev je odgovorila, da niso imeli težav z izvedbo vpogledov (96,0 %; leta 2014: 95,9 %). V primerjavi z izvedbo vpogledov in poizvedb v preteklih letih, ko so se vpogledi izvajali na šolah (ob prisotnosti staršev), poizvedbe za 9. razred na centrih za vrednotenje ter poizvedbe za 6. razred na šoli, jih je letos več odgovorilo, da je bilo manj težav pri organizaciji vpogledov v preizkuse na šoli, boljša je bila tehnična in organizacijska izvedba poizvedb, manjša poraba časa za izvedbo poizvedb, precej manjše pa je bilo sodelovanje staršev v postopku vpogledov. Manjše sodelovanje staršev je mogoče pojasniti z možnostjo elektronskega vpogleda, ki se ga lahko starši poslužujejo kjerkoli.

Prednosti in pomanjkljivosti e-vrednotenja. Največje prednosti e-vrednotenja (nad 50 %) ravnatelji vidijo v elektronskem dostopu do preizkusov (72,6 %), večji fleksibilnosti pri razporejanju časa in izbiri kraja vrednotenja (72,4 %) ter nemoteni izvedbi pouka na šolah (68,4 %). Kot največjo pomanjkljivost (nad 50 %) izpostavljajo manj osebnih stikov z drugimi učitelji ocenjevalci (60,2 %).

Smiselnost vrednotenja preizkusov znanja. V letu 2015 je več ravnateljev, ki v vrednotenju ne vidijo smisla, kakor v letu 2014 (leta 2015: 3,3 %; leta 2014: 2,4 %).

V letošnjem letu se največ ravnateljev (od 50 % do 60 %) strinja s trditvami, da se pri vrednotenju učitelji seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja (leta 2015: 58,3 %, leta 2014: 64,5 %), odkrivajo najpogostejše napake učencev (leta 2015: 56,0 %; leta 2014: 62,8 %), uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja (leta 2015: 51,5 %; leta 2014: 56,7 %). V manjšem številu (od 30 % do 50 %) se strinjajo s trditvami, da si učitelji pridobivajo dodatna znanja, ki jih lahko vključijo v svoje strokovno delo (leta 2015: 49,2 %; leta 2014: 54,3 %), dobijo vpogled v znanje učencev (leta 2015: 43,6 %; leta 2014: 53,0 %), se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov (leta 2015: 42,2 %; leta 2014: 51,8 %), dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev (leta 2015: 35,8 %; leta 2014: 37,2 %) ter si pri vrednotenju pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb (leta 2015: 30,9 %; leta 2014: 42,3 %). Najmanj (pod 30 %) jih je prepričanih, da učitelji pri vrednotenju spoznavajo odnos učencev do znanja (leta 2015: 28,1 %; leta 2014: 27,7 %) in da zaradi vrednotenja ostajajo povezani s stroko (leta 2015: 17,8 %; leta 2014: 24,8 %).

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, posredovanih prek MIZŠ-ja, DK NPZ-ja, Rica, ZRSŠ-ja in podjetja B2, saj deleži pozitivnih ocen za vse organe in inštitucije, ki izvajajo NPZ, presegajo 88 % (leta 2014: 93 %).

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z MIZŠ-jem, DK NPZ-ja, Ricem, ZRSŠ-jem in podjetjem B2 ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečne ocene za vse inštitucije in organe za vodenje NPZ-ja presegajo 4,1.

Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ. Tudi uporabnost informacij o NPZ-ju so ravnatelji ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali štirim različnim informacijam o NPZ-ju: publikaciji *Informacije za učence in starše*, *Koledarju NPZ-ja*, *Navodilom za izvedbo NPZ-ja* in programu *Prijave KPP-jev*.

Ravnatelji z najvišjo povprečno oceno vrednotijo uporabnost *Koledarja NPZ* (ocena: 4,6) in *Navodil za izvedbo NPZ* (ocena: 4,6), sledita program *Prijave KPP-jev* (ocena: 4,5) in publikacija *Informacije za učence in starše* (ocena: 4,2).

Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ-ja. Računalniški program *Prijava na NPZ in Vpis* je za večino ravnateljev ustrezen, saj ga (na lestvici od 1 do 5) ocenjujejo s povprečno oceno 4,4.

Prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami. Prilagojeno izvajanje NPZ-ja je v šolskem letu 2014/2015 potekalo na 403 šolah, ki so odgovarjale na anketo, oziroma 89,8 % (leta 2014: 91,5 %).

Ravnatelji pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica s šolo (ocena: 4,5). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*; ocena: 4,3) in prilagoditvam preizkusov znanja (ocena: 4,3).

Dodatna informacija o dosežkih učencev šole na NPZ-ju in o kakovosti vrednotenja učiteljev. V zvezi z dodatno informacijo o NPZ-ju šole po pogostosti izvajajo naslednje aktivnosti: učiteljem posredujejo analize dosežkov učencev svoje šole, ki jih pripravi Ric in so objavljene na spletni strani eRic (99,8 %), analizirajo dosežke učencev svoje šole (99,6 %), analizo predstavijo učiteljskemu zboru na šoli (98,7 %), pri pripravi analize sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se preverja (96,2 %), na šoli opravijo analizo odstopanj med pričakovanim in doseženim znanjem in poskušajo poiskati vzroke za odstopanja (90,9 %), analizo dosežkov predstavijo svetu staršev (90,0 %), ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju upoštevajo pri načrtovanju dela učiteljev za naslednja šolska leta (87,8 %), analiza dosežkov učencev je del procesa samoevalvacije na šoli (84,4 %), ugotovitve o dosežkih učencev umeščajo v LDN in razvojni načrt šole (84,2 %), pripravijo sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev svoje šole (81,7 %), na šoli opravijo primerjavo dosežkov po letih (77,7 %), na šoli opravijo primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije (73,3 %), analizo dosežkov predstavijo staršem učencev, ki so se udeležili NPZ-ja (59,5 %), najmanj pa jih opravi analizo kakovosti vrednotenja učiteljev s šole (27,6 %).

Sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev šole največkrat zajema primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni (76,8 %), ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje (68,8 %), navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem (54,8 %), poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo doseganja ciljev/standardov za šolo/razred (54,1 %), primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije (46,1 %), primerjalno analizo dosežkov po letih (42,5 %) in analizo odstopanj med pričakovanim in doseženim znanjem (41,9 %). Šole v manjši meri opravljajo

tudi primerjalne analize dosežkov med oddelki/skupinami istega razreda, po učnih skupinah, in analizirajo povezanost s šolskimi ocenami.

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi NPZ-ja. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA 2014/2015

Spoštovani,

tudi v letošnjem šolskem letu nadaljujemo s spremljanjem priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ). Naša želja je pridobiti vaša stališča do NPZ-ja in priporočila za izboljšavo ter odkriti težave in nejasnosti pri izvedbi. Z vprašalnikom želimo tudi pridobiti vaše mnenje o e-vrednotenju.

Prosimo vas, da odgovorite na vprašanja in nam tako pomagate pri analizi uspešnosti izvedbe NPZ-ja.

V vprašalniku se slovnična oblika za moški spol uporablja kot nevtralna oblika za moški in ženski spol.

1 OSNOVNI PODATKI

1.1 Šifra šole

Napišite šifro vaše šole (šestmestna številka).

1.2 Starost

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Do 30 let.
- Od 31 do 40 let.
- Od 41 do 50 let.
- Od 51 do 60 let.
- Nad 60 let.

1.3 Delovna doba

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Do 5 let.
- Od 6 do 10 let.
- Od 11 do 20 let.
- Od 21 do 30 let.
- Nad 30 let.

2 STALIŠČA RAVNATELJEV DO NPZ-JA

Na štiristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o NPZ-ju.

- 2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj da učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.
- 2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.
- 2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.
- 2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.
- 2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku.
- 2.8 Dosežke NPZ-ja upoštevamo pri načrtovanju svojega prihodnjega dela.
- 2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.
- 2.10 Dosežek učenca pri NPZ-ju bi moral imeti večjo veljavo.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

3 IZVEDBA NPZ-JA

- 3.1 Iz katerih tretjih predmetov, ki s strani ministra NISO bili določeni za NPZ na vaši šoli, ste prostovoljno izvedli NPZ v 9. razredu?
(Označite enega ali več ponujenih odgovorov.)

Možni odgovori: Iz nobenega. / Iz kemije. / Iz tehnike in tehnologije. / Iz domovinske in državljanske kulture in etike. / Iz angleščine. / Iz nemščine.

- 3.2 Ali ste imeli v letošnjem letu pri izvedbi NPZ-ja katero od težav, ki so našteje v spodnji preglednici? Težave označite (stolpec *TEŽAVE*), ob posamezni težavi tudi napišite razloge zanjo (stolpec *RAZLOGI*) in predloge za njeno odpravo (stolpec *PREDLOGI*).
Če težav pri izvedbi NPZ-ja niste imeli, preglednice ne izpolnjujte.

OPOMBA: Specifičnih težav pri izvedbi NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami, učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) in odrasle ne navajajte, ker jih boste lahko opisali pri vprašanju 3.5 (specifične težave).

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Dostava/pobiranje gradiva oz. Pošta Slovenije	☐		
Način pakiranja preizkusov	☐		
Čas izvedbe NPZ-ja	☐		

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja	☐		
Nadzorni učitelji	☐		
Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja	☐		
Motivacija učencev za NPZ			
Motivacija učiteljev za NPZ	☐		
Vrednotenje NPZ-ja	☐		

3.3 Če ste imeli pri letošnji izvedbi NPZ-ja tudi DRUGE TEŽAVE, jih zapišite v spodnji okvirček.

3.4 Če imate za izboljšanje izvedbe NPZ-ja še katere DRUGE PREDLOGE, jih zapišite v spodnji okvirček.

3.5 Kakšne specifične težave ste imeli pri letošnji izvedbi NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami, učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) ali odrasle?
V spodnji preglednici (stolpec **TEŽAVE**) označite enega ali več ponujenih odgovorov. Ob posameznem odgovoru tudi napišite razloge za težave (stolpec **RAZLOGI**) in predloge za odpravo težav (stolpec **PREDLOGI**).

Če specifičnih težav pri izvedbi NPZ-ja niste imeli, spodnje preglednice ne izpolnjujte.

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Učenci s posebnimi potrebami	☐		
Učenci v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS)	☐		
Odrasli	☐		

3.6 Če ste imeli pri letošnji izvedbi NPZ-ja tudi DRUGE SPECIFIČNE TEŽAVE, jih zapišite v spodnji okvirček.

---

4 E-VREDNOTENJE PREIZKUSOV ZNANJA

INFORMIRANJE IN USPOSOBLJENOST ZA E-VREDNOTENJE

4.1 Kako ocenjujete informacije in usposobljenost za e-vrednotenje?

Izberite oceno od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni nezadostno in 5 odlično. Izberite 0, če informacij ali usposobljenosti ne morete oceniti.

- 4.1.1 Informacije, ki ste jih o e-vrednotenju prejeli z Rica
- 4.1.2 Predstavitev e-vrednotenja na rednih srečanjih predstojnikov v okviru OE ZRSS
- 4.1.3 Usposobljenost pomočnika za e-vrednotenje
- 4.1.4 Usposobljenost učiteljev za e-vrednotenje
- 4.1.5 Gradivo, objavljeno na eRicu za učitelje

4.2 DODATNI KOMENTAR

Napišete lahko svoje mnenje, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi z informiranjem in usposobljenostjo za e-vrednotenje.

E-VREDNOTENJE S PROGRAMOM SCORIS ASSESSOR

4.3 Kakšno je bilo vaše mnenje o e-vrednotenju pred njegovo uvedbo v letu 2013?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- E-vrednotenje sem podpiral.
- Nisem imel mnenja.
- E-vrednotenja nisem podpiral.

4.4 Kakšno je vaše mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2015?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- E-vrednotenje podpiram.
- Nimam mnenja.
- E-vrednotenja ne podpiram.

4.5 Za kakšno organizacijo e-vrednotenja preizkusov ste se odločili na šoli?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno v šoli.
- Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno doma.
- Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili skupaj v šoli.
- Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno v šoli.
- Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno doma.
- Drugo (zapišite): _____

4.6 Kje je večina učiteljev vaše šole izvedla e-vrednotenje?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- V šoli, izven pouka učitelja.
- V šoli, namesto pouka učitelja.
- Doma, čeprav so imeli možnost vrednotenja v šoli.
- Doma, ker niso imeli možnosti vrednotenja v šoli.
- Drugo (zapišite): _____

4.7 Ali vas moti, da imajo pooblaščen sodelavci Rica med e-vrednotenjem vpogled v delo učiteljev?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor Da: Pojasnite, zakaj vas to moti.

_____

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI MED E-VREDNOTENJEM

4.8 Kako razumljivi se vam zdijo postopki za zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem (vaja, standardizacija, kontrolno vrednotenje)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Popolnoma razumljivi.
- Delno razumljivi.
- Nerazumljivi.

4.9 DODATNI KOMENTAR

Napišete lahko svoje mnenje, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi s postopki za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja.

_____

VPOGLEDI IN POIZVEDBE

4.10 Ali ste imeli težave pri izvedbi vpogledov v preizkuse znanja?

- Da.
- Ne.

Odgovor Da: Pojasnite, zakaj ste imeli težave.

_____

4.11 Kako ocenjujete postopka vpogledov in poizvedb v elektronski obliki?

Na podlagi svojih izkušenj ocenite značilnosti vpogledov in poizvedb v elektronski obliki v primerjavi s klasično izvedbo v preteklih letih. S spustnega seznama pri vsaki značilnosti (od A do Č) izberite enega od ponujenih odgovorov.

A) Sodelovanje staršev v postopku vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Možni odgovori: Veliko večje / Večje / Enako / Manjše / Veliko manjše

B) Težave pri organizaciji vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Možni odgovori: Veliko večje / Večje / Enake / Manjše / Veliko manjše

C) Tehnična in organizacijska izvedba posredovanja podatkov o poizvedbah

Možni odgovori: Veliko boljša / Boljša / Enaka / Slabša / Veliko slabša

Č) Poraba časa za izvedbo poizvedb

Možni odgovori: Veliko večja / Večja / Enaka / Manjša / Veliko manjša

PREDNOSTI IN POMANJKLJIVOSTI E-VREDNOTENJA

4.12 Katere so po vašem mnenju največje prednosti e-vrednotenja?

(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)

- Nemotena izvedba pouka na šolah.
- Večja fleksibilnost pri razporejanju časa in izbiri kraja vrednotenja.
- Elektronski dostop do preizkusov za učitelje, učence in starše.
- Večji nadzor nad vrednotenjem.
- Večja kakovost vrednotenja.
- Boljša izvedba postopka vpogledov.
- Boljša izvedba postopka poizvedb.
- Večja varnost.
- Sodelovanje večjega števila učiteljev, kar pomeni zmanjšanje obsega dela.
- Drugo (zapišite): _____

4.13 Katere so po vašem mnenju največje pomanjkljivosti e-vrednotenja?

(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)

- Potrebna je ustrezna računalniška oprema.
- Težave pri uporabi programa.
- Manj osebnih stikov z drugimi učitelji ocenjevalci.
- Večji nadzor nad vrednotenjem.
- Težave pri izvedbi vpogledov.
- Težave pri izvedbi poizvedb.
- Drugo (zapišite): _____

4.14 Če imate še kakšna vprašanja ali pripombe v zvezi z e-vrednotenjem, jih napišite.

_____

SMISELNOST VREDNOTENJA PREIZKUSOV ZNANJA

4.15 V čem kot ravnatelj vidite smisel vrednotenja preizkusov znanja NPZ, ki ga opravljajo učitelji vaše šole?

(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)

- V vrednotenju ne vidim smisla.
- Učitelji se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov.
- Učitelji uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja.
- Učitelji pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb.
- Učitelji odkrivajo najpogostejše napake učencev.
- Učitelji dobijo vpogled v znanje učencev.
- Učitelji spoznavajo odnos učencev do znanja.
- Učitelji se pri vrednotenju seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja.
- Učitelji pridobivajo dodatno znanje, ki ga lahko vključijo v svoje strokovno delo.
- Učitelji na ta način ostajajo povezani s stroko.
- Učitelji dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev.

4.16 Če v vrednotenju vidite tudi drugačen smisel, ga lahko zapišete.

---

5 OCENA POSREDOVANIH INFORMACIJ

Ocenite posredovane informacije s strani organov in inštitucij, ki izvajajo NPZ. Ponujene odgovore označite z *DA* ali *NE*.

- 5.1 Informacije s strani MIZŠ-ja
- 5.2 Informacije s strani Državne komisije za vodenje NPZ-ja
- 5.3 Informacije s strani Rica
- 5.4 Informacije s strani ZRSS-ja
- 5.5 Informacije s strani podjetja B2

Podjetje **B2** izvaja IT-storitve na Portalu MIZŠ-ja (program *Prijava na NPZ in Vpis*).

Odgovori: Natančne / Pravočasne / Nedvoumne

6 OCENA SODELOVANJA

6.1 Sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ-ja ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Sodelovanje z MIZŠ-jem
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ-ja
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ-jem
- Sodelovanje s podjetjem B2

Podjetje **B2** izvaja IT-storitve na Portalu MIZŠ-ja (program *Prijava na NPZ in Vpis*).

6.2 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 6.1.

- Sodelovanje z MIZŠ-jem
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ-ja
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ-jem
- Sodelovanje s podjetjem B2

7 OCENA UPORABNOSTI DOKUMENTOV IN PROGRAMOV ZA NPZ

7.1 Uporabnost dokumentov in programov za NPZ ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Uporabnost *Informacije za učence in starše*
- Uporabnost *Koledarja NPZ-ja*
- Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ-ja*
- Uporabnost programa *Prijave KPP-jev*

7.2 Vpišite pripombe (če jih imate) o uporabnosti dokumentov in programov za NPZ.

- Uporabnost *Informacije za učence in starše*
- Uporabnost *Koledarja NPZ-ja*
- Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ-ja*
- Uporabnost programa *Prijave KPP-jev*

8 OCENA USTREZNOSTI RAČUNALNIŠKEGA PROGRAMA ZA PODPORO NPZ-JU

8.1 Ustreznost računalniškega programa *Prijava na NPZ in Vpis* ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

8.2 Vpišite pripombe (če jih imate) k računalniškemu programu *Prijava na NPZ in Vpis*.

9 PRILAGOJENO IZVAJANJE NPZ-JA ZA UČENCE S POSEBNIMI POTREBAMI

- 9.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami?
- Da.
  - Ne.
- 9.2 Od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite spodnje postavke:
- 9.2.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*)
- 9.2.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 9.2.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami
- 9.3 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 9.2:
- 9.3.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*)
- 9.3.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 9.3.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami
- 9.4 Zapišite predloge za izboljšavo:
- 9.4.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*)
- 9.4.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 9.4.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami

10 DODATNA INFORMACIJA O DOSEŽKIH UČENCEV VAŠE ŠOLE NA NPZ-JU IN O KAKOVOSTI VREDNOTENJA UČITELJEV

Na vprašanja odgovorite z DA ali NE.

- 10.1 Ali učiteljem posredujete analize o dosežkih učencev vaše šole pri NPZ-ju, ki jih pripravi Ric in so objavljene na spletni strani eRic?
- 10.2 Ali na šoli analizirate dosežke učencev vaše šole?
- 10.3 Ali pri pripravi analize dosežkov NPZ-ja sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se preverja?
- 10.4 Ali na šoli opravite analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju in poskušate poiskati vzroke za odstopanja?
- 10.5 Ali na šoli opravite primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije?
- 10.6 Ali na šoli opravite primerjavo dosežkov pri NPZ-ju po letih?
- 10.7 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite učiteljskemu zboru na šoli?
- 10.8 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite svetu staršev?

- 10.9 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ-ja?
- 10.10 Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ-ju del procesa samoevalvacije na šoli?
- 10.11 Ali ste opravili analizo kakovosti vrednotenja učiteljev z vaše šole?
- 10.12 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju upoštevate pri načrtovanju dela učiteljev za naslednja šolska leta?
- 10.13 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju umeščate v *LDN* in *Razvojni načrt šole*?
- 10.14 Ali pripravite sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju?

Če na šoli pripravite sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju, odgovorite na spodnje vprašanje.

- 10.15 Kaj zajema sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju? (Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)
- Primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni.
  - Poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo o doseganju ciljev/standardov za šolo/razred.
  - Analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.
  - Navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.
  - Ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje.
  - Primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije.
  - Primerjalno analizo dosežkov pri NPZ-ju po letih.
- 10.16 Katera druga področja, ki zgoraj niso naštet, še zajema sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju?
-

11 DRUGI KOMENTARJI NA NPZ

- 11.1 Lahko zapišete tudi druge komentarje (predloge, pojasnila itd.) na NPZ (največ 4096 znakov – če jih je več, jih pošljete na info@ric.si s pripisom ANKETA).
-